

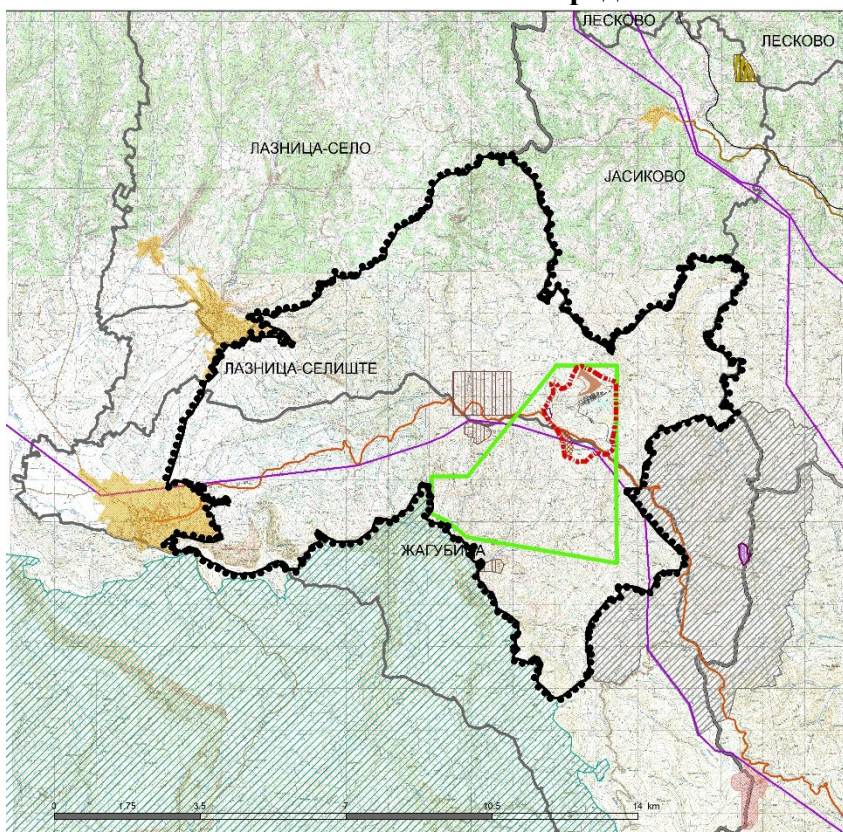

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Агенција за просторно планирање и урбанизам Републике Србије

Crni Vrh Resources doo Београд

**ЕЛАБОРАТ – КОНЦЕПТУАЛНИ МАТЕРИЈАЛ
ЗА РАНИ ЈАВНИ УВИД У
ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
РУДНОГ ЛЕЖИШТА
„ЧОКА РАКИТА“ У РЕЈОНУ ЦРНОГ ВРХА**

У Београду, новембра 2025. године

ИНСТИТУТ ЗА АРХИТЕКТУРУ И УРБАНИЗАМ СРБИЈЕ
INSTITUTE OF ARCHITECTURE AND URBAN & SPATIAL PLANNING OF SERBIA

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ РУДНОГ ЛЕЖИШТА „ЧОКА РАКИТА“ У РЕЈОНУ ЦРНОГ ВРХА припрема се у Институту за архитектуру и урбанизам Србије на основу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене (Сл. гласник РС, бр. 101/25) и Уговора о изради Просторног плана бр. 35/24. од 12.04.2024. године (DPM Crni Vrh doo), односно бр. 207 од 16.04.2024. године (Институт)

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ	ИЗВРШИЛАЦ – ОБРАЂИВАЧ
Агенција за просторно планирање и урбанизам Републике Србије	Институт за архитектуру и урбанизам Србије
Привремени директор мр Ђорђе Милић, дипл.просторни планер	 Директор др Саша Милијић, научни саветник
	Координација израде: др Саша Милијић, дипл. простор. план. лиценца 100 0007 03 др Ненад Спасић, дипл.инж.арх. лиценца 100 0056 03 лиценца 200 0318 03 др Омиљена Џелебџић, дипл. простор. планер лиценца 100 0027 03 др Марина Ненковић-Ризнић, дипл. простор. планер лиценца 100 0190 11 (СПУ)
НАРУЧИЛАЦ DPM Crni Vrh doo Директор Драгана Давидовић, дипл. инж. геол.	
Координатор Иван Цековић, дипл. екол.	

У Београду, новембра 2025. године

САДРЖАЈ:

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ.....	1
1.1. Уводне напомене	1
1.2. Просторни обухват просторног плана.....	3
1.3. Законско - правни и плански основ за доношење Просторног плана	4
1.4. Општа документација од значаја за израду Просторног плана	6
2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА.....	7
2.1. Закон о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године.....	7
2.2. Уредба о утврђивању Регионалног просторног плана Подунавског и Браничевског управног округа	8
2.3. Стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара	9
3. КРАТКА ОЦЕНА СТАЊА УРЕЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА НА ПЛАНСКОМ ПОДРУЧЈУ И SWOT АНАЛИЗА.....	11
4. РАСПОЛОЖИВОСТ И УСЛОВИ КОРИШЋЕЊА ОСНОВНИХ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА.....	12
4.1. Минералне сировине	12
4.2. Водни ресурси.....	13
4.3. Пољопривредно и шумско земљиште, природно добро.....	14
5. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	15
6. КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА	16
6.1. Општа концепција развоја	16
6.2. Концепција развоја рудника „Чока Ракита“	19
6.2.1. Положај и потенцијал лежишта „Чока Ракита“	19
6.2.2. Положај делова производног (рударског) система	19
6.2.3. Прерада и транспорт концентрата руде.....	21
6.2.4. Управљање рударским отпадом.....	21
6.2.5. Управљање водама	22
6.2.6. Заштита животне средине	22
7. ПРИСТУП ИЗРАДИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА И СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	23
7.1. Полазишта за планирање у зонама утицаја рударских активности.....	29
7.2. Приступ изради Просторног плана.....	30
7.3. Оквирни садржај Просторног плана.....	31
7.3.1. Елаборат - концептуални материјал за рани јавни увид.....	31
7.3.2. Садржај Просторног плана	31
7.4. Приступ изради Стратешке процене утицаја Просторног плана на животну средину	34
7.4.1. Полазишта	34
7.4.2. Оквирни садржај Извештаја о стратешкој процени утицаја	34
7.5. Очекивани допринос Просторног плана локалном и регионалном развоју	35
8. РОКОВИ ИЗРАДЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	38
9. ОБАВЕЗЕ ИЗВРШИОЦА И НАРУЧИОЦА НА ИЗРАДИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	38
9.1. Обавезе Извршиоца.....	38
9.2. Обавезе Наручиоца.....	38

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1.1. Уводне напомене

Просторни план подручја посебне намене рудног лежишта „Чока Ракита“ у рејону Црног Врха (у даљем тексту: Просторни план) припрема се у складу са истражним правом, досадашњим резултатима истражних радова и проценом могућих услова експлоатације лежишта.

Рудно лежиште будућег рудника „Чока Ракита“ налазе се у рејону планине Црни Врх на око 20 km од Бора.

Предвиђено је да се рудно лежиште експлоатише јамским путем са запуњавањем подземних просторија где је завршена експлоатација руде специјалном „пастом“. Прерада сулфидне руде вршиће се класичном методом путем флотирања. Прерада руде обухвата дробљење, млевење, флотирање, филтрирање и друге процесе ради добијања концентрата руде злата као финалног производа рудника.

Према садашњим предвиђанима рудник ће бити активан десет година. Две године су предвиђене за припрему, односно, за развој рудника а експлоатација лежишта ће трајати око осам година. Након тога ће две године трајати затварање рудника и рекултивација простора захваћеног рударским активностима, уз праћење стања животне средине у периоду експлоатације и након затварања рудника.

Основни циљ израде Просторног плана је обезбеђење услова за укупни одрживи просторни развој обухваћеног подручја, рационалну експлоатацију лежишта и прераду минералних сировина, као и за неутралисање негативних просторних, еколошких и социоекономских последица експлоатације и прераде минералних сировина.

Просторним планом се утврђују:

- (а) основна концепција просторног развоја, коришћења, уређивања и заштите (ремедијације) простора посебне намене за плански хоризонт до 2040. године; и
- (б) прву етапу за реализацију, односно, операционализацију дугорочних концепција и планских пропозиција за период до 2030. године.

Просторни план садржи правила уређења и правила грађења за објекте и површине посебне намене, инфраструктурне системе и друге објекте, као и оквирну визију дугорочног просторног развоја Планског подручја за постплански период.

У току израде Просторног плана биће остварена сарадња са надлежним републичким, регионалним и локалним органима и организацијама имаоцима јавних овлашћења - надлежним за постављање захтева (услова) и давање подлога и података.

Просторни план биће урађен у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09, 64/10-УС 24/11, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др. закон, 9/20, 52/21, 62/23 и 91/25), Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, бр. 32/19), Закона о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, бр. 88/10), као и Просторном плану Републике Србије од 2021. до 2035. године који је у процедури усвајања, Закона о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС“, бр. 101/15 и 95/18 –

др. закон и 40/21), Закона о заштити животне средине (“Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 72/09, 43/11, 14/16, 76/18, 95/18 – др. закон и 95/18 – др. закон и 94/24 – др. закон), Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (“Службени гласник РС“, бр. 94/24), као и других закона, подзаконских аката и донетих стратегија који се односе на проблематику, односно области из предмета Просторног плана.

Планска решења и пропозиције Просторног плана биће усклађене са налазима, проценама и препорукама Стратешке процене утицаја Просторног плана на животну средину.

Приликом израде Просторног плана биће консултована нормативна, студијска, планска, развојна и техничка документација која се директно или индиректно односи на Планско подручје.

Просторни план ће бити елабориран у две књиге:

Прва књига „Планска решења и планске пропозиције“ ће садржати:

Први део: Стратешки део Просторног плана;

Други део: Правила уређења и правила грађења за просторне целине и коридоре посебне намене;

Трећи део: Примена и остваривање Просторног плана.

Друга књига – Аналитичко-документациона основа Просторног плана ће садржати:

- 1) Документе везане за припрему и разматрање Просторног плана.
- 2) Извештај о Стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину,
- 3) Студијску основу Просторног плана и
- 4) Елаборат за рани јавни увид.

Рефералне карте Просторног плана биће урађене на топографским, ортофото и катастарским плановима за плански хоризонт до 2040. године.

Рефералне карте за стратешки део Плана биће у размери 1:50.000 и 1:25.000:

Карта 1: Посебна намена простора,

Карта 2: Мрежа насеља и инфраструктурни системи,

Карта 3: Природни ресурси, заштита животне средине, природног и културног наслеђа, и

Карта 4: Карта спровођења (имплементације) Просторног плана.

Детаљне рефералне карте са регулационим решењима за просторне целине и коридоре посебне намене (производни комплекс), биће у размерама 1: 2.500 и 1: 5.000;

Карта 1: Детаљна намена простора

Карта 2: Нивелациона и регулациона решења и

Карта 3: Основе за парцелацију и решавање имовинско-правних односа

Просторни план биће урађен у аналогном и дигиталном облику у GIS окружењу заснованом на ESRI технологији. Део графичких прилога биће у Auto CAD-у.

1.2. Просторни обухват просторног плана

Просторни план ће обухватити делове територија општине Жагубица (део КО Лазница - Селиште и део КО Жагубица), укупне површине 8.670 ha (у даљем тексту: Планско подручје). Границе Планског подручја приказане су на Скици 1.

Производни комплекс будућег рудног лежишта (око 280 ha) налази се унутар Планског подручја, односно, истражног простора „Чока Ракита“ (1.393 ha) на подручју КО Лазница-Селиште, делу слива реке Липе, притоке реке Велики Пек. Зона могућих утицаја рударских активности обухвата делове КО Лазница – Селиште, КО Жагубица и КО Јасиково (општина Мајданпек). Најближа насеља рударском комплексу су Лазница, Јасиково и Жагубица (око 10 km). С обзиром да ова насеља неће бити директно угрожена од будућег рудника нису обухваћена Планским подручјем.

Скица 1: Граница Планског подручја

Планско подручје се делом налази у границама следећих просторних планова подручја посебне намене – ППППН (Скица 2):

- ППППН природног добра Бељаница – Кучај (Уредба о утврђивању Просторног плана "Службени гласник РС", бр. 98/14);
- ППППН туристичке дестинације Кучајске планине (Уредба о утврђивању Просторног плана „Службени гласник РС”, бр. 33/24); и
- ППППН инфраструктурног коридора државног пута I реда „Вожд Карађорђе“ (Одлука о изради Просторног плана „Службени гласник РС”, бр. 15/21); и

Биће неопходно међусобно усклађивање планских решења и пропозиција овог просторног плана и наведених просторних планова подручја посебне намене.

Делови Планског подручја обухваћени су и:

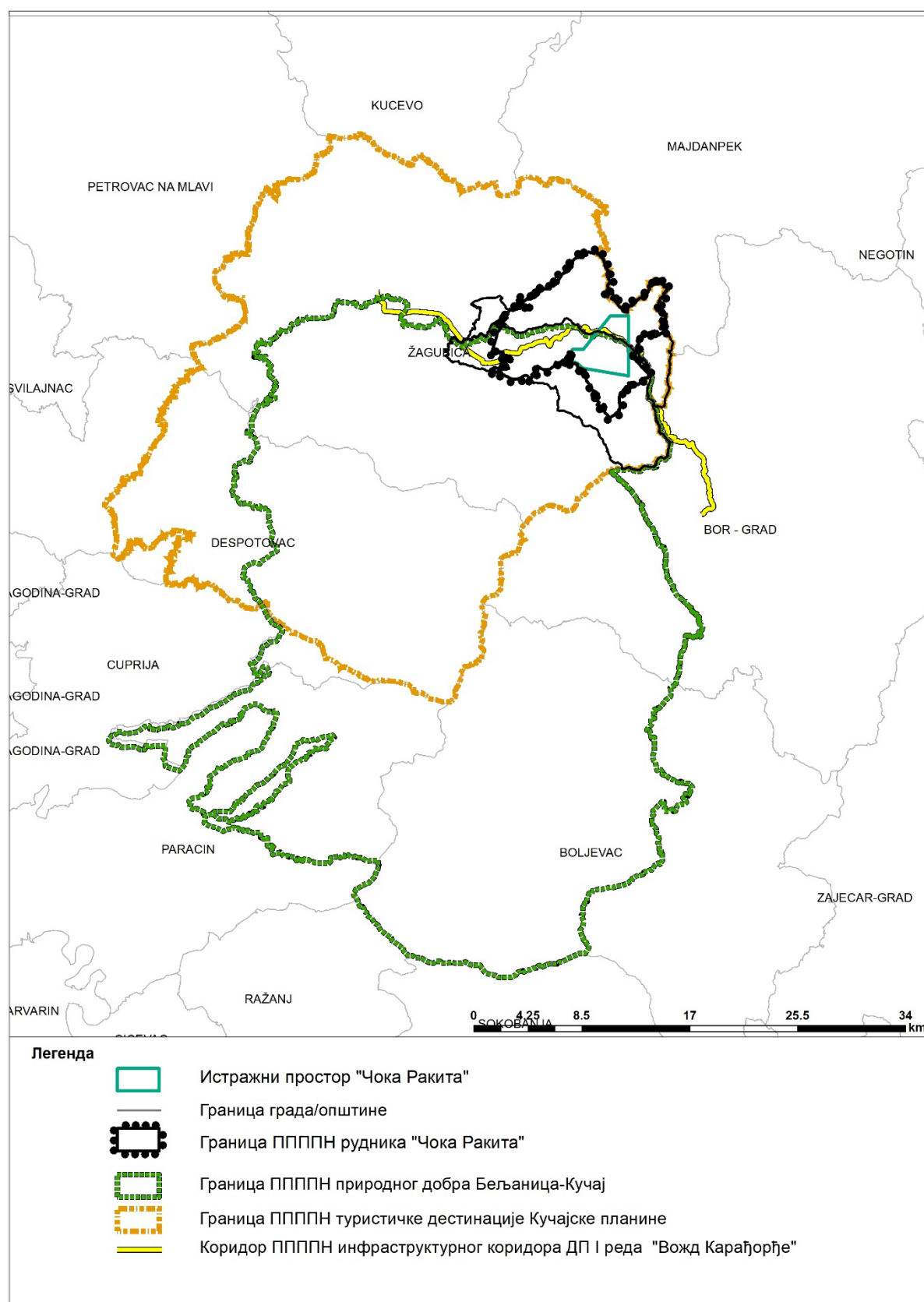
- Просторним планом општине Жагубица („Сл. гласник општине Жагубица“ бр. 2/11);
- Планом генералне регулације Жагубица („Сл. гласник општине Жагубица“, бр. 8/13);
- Планом генералне регулације Лазница („Службени гласник општине Жагубица“, бр. 11/14);
- Планом детаљне регулације подручја каменолома „Потај Чука“ („Службени гласник општине Жагубица“, бр. 6/13).

1.3. Законско - правни и плански основ за доношење Просторног плана

Законско - правни основ за израду и доношење Просторног плана садржан је у одредбама:

- 1) Закона о планирању и изградњи којим је прописано да се просторни план подручја посебне намене доноси за подручје које због својих карактеристика има посебну намену и која захтева посебан режим организације, уређења, коришћења и заштите простора, односно, „подручје са могућношћу експлоатације минералних сировина“;
- 2) члана 3. Закона о Просторном плану Републике Србије, којим је прописано да се Просторни план Републике Србије спроводи просторним плановима подручја посебне намене; као и одредбама дела VII.1.1. „Обавезе и смернице за планску разраду” Просторног плана Републике Србије;
- 3) чланова 12. - 20. Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања којима је прописана садржина просторног плана подручја посебне намене; и
- 4 Одлуке о изради Просторног плана;

Плански основ за израду и доношење Просторног плана представљају Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС”, бр. 88/10) и Регионални просторни план за подручје Подунавског и Браничевског управног округа (Службени гласник Републике Србије бр. 8/15). У току је израда новог Просторног плана Републике Србије од 2021. до 2035. године, који је у фази доношења (нацрт плана 2025. године).

Скица 2: Преклапање граница других просторних планова подручја посебне намене и Планског подручја

1.4. Општа документација од значаја за израду Просторног плана

За израду Просторног плана користиће се расположива документација (плански документи, стратегије, програми) и то:

- просторни планови подручја посебне намене Борско-мајданпечког рударског басена и Природног добра Бељаница – Кучај и други стратешки плански документи;
- Просторни план општине Жагубица;
- стратегије, програми и други документи развоја регионалног, градског и општинског значаја;
- резултати научних истраживања која се односе на просторни развој рударских басена;
- локални еколошки акциони планови општина;

За израду Просторног плана користиће се документација везана за припрему и активирање рудника „Чока Ракита“, и то:

- резултати истражних радова на локацији будућег рудника;
- Претходна студија оправданости са генералним пројектом за отварање рудника;
- Студија изводљивости са идејним пројектом рудника (у припреми);
- Студија о процени утицаја рудника на животну средину (у припреми);
- топографске подлоге које су коришћене за израду техничке документације;
- друга студијска и техничка документација која се односи на будући рудник;
- релевантни истраживачки пројекти; и
- законска и подзаконска акта, технички и други нормативи.

За израду Просторног плана потребно је обезбедити:

1) за стратешки део Просторног плана:

- податке на нивоу претходне студије оправданости и пратеће документације који се односе на стратегију даљег развоја рудника,
- карту са положајем рударских и пратећих објеката Р 1:25000 и то за плански хоризонт 2030. и 2040.
- карту са положајем основних инфраструктурних и технолошких линијских система,
- кратак опис технологија које ће бити примењене у експлоатацији и преради руде и одлагању рударског отпада, и
- мере које се предвиђају за заштиту животне средине;

2) за детаљну разраду Просторног плана, односно, за израду правила уређења и правила грађења:

- идејна решења нивоа студије изводљивости за све рудничке и пратеће објекте (рудник са пратећим објектима, одлагалишта јаловине, административно-управни блок и други објекти) Р - 1: 2500 са техничким/технолошким описом производног процеса и основним елементима нивелације и регулације,
- идејна решења за нове јавне и интерне саобраћајнице и другу линијску инфраструктуру, Р-1:2500 и
- детаљни приказ зона утицаја и мера заштите животне средине; и

3) за израду Стратешке процене утицаја на животну средину

- податке о технологији која ће бити коришћена у експлоатацији, преради руде и одлагању рударског отпада;

- све податке о in situ мониторингу;
- анализа и пројекција свих параметара животне средине „утицај на квалитет ваздуха (PM10), загађење земљишта и загађење вода; подаци о комуналном, индустријском и другим видовима отпада за утврђивање потенцијалног утицаја прераде руде на заштиту животне средине и локално становништво;
- подаци о карактеризацији отпада;
- хидролошка студија: подаци о саставу индустријских вода;
- и други подаци од значаја за заштиту животне средине.

4) Геодетско снимање комплекса рудника и израда катастарско-топографског плана Геодетским снимањем и израдом топографско-катастарског плана биће обухваћен централни део Планског подручја (комплекса рудника са зоном непосредног утицаја на околину), односно део истражног простора површине од око 500,00 ha. Приликом формирања топографско-катастарског плана биће коришћен постојећи дигитални катастарски план (ДКП).

Снимање и израда предметне геодетске документације се реализује по методи геодетске реамбулације на основу података прикупљених путем неколико метода снимања:

- метода мобилног ласерског скенирања интегрисаним системом RIEGL VUX 1-SYS из авиона са мерењем од 550.000 тачака у секунди са тачношћу позиционирања од 2-3 cm по све три координатне осе;
- паралелно са ласерским скенирањем из авиона реализоваће се и фотограметријско снимање целог подручја са калибрисаном фотограметријском камером са величином сензора од 5 микрона што ће обезбедити величину пиксела ортофото плана (величина која одговара површини на терену) од 5 cm x 5 cm;
- генерисање 3D ортофото планова одговарајуће размере (орто фото планови са висинским тачкама и изохипсама) целог подручја снимања;
- геодетска реамбулација/ажурирање постојеће геодетске документације – уношењем података о свим нерегистрованим објектима и инфраструктури на преузетим ДКП подлогама; и
- генерисање катастарско топографских планова као подлоге за израду Просторног плана.

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

2.1. Закон о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године

Према Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године (у даљем тексту: ППРС), за Планско подручје је у геолошко-металогенетском погледу најзначајнија „Тимочка еруптивна зона” у источној Србији, која има дугу традицију у експлоатацији бакра и злата у рејону Бора и Мајданпека.

Шумовитост овог подручја износи око 46,3%, што је значајно мање од оптималне шумовитости која износи 60,0%. Повећање површина под шумама предвиђено је на лошијим земљиштима, на просторима где је неопходна рекултивација након рударских активности, као и у зонама где је неопходна заштита ваздуха од загађења. Шуме борског

округа утврђене су као доминанта станишта крупне дивљачи, тако да предстоји просторно функционално уређење ловно-узгојних центара.

На Планском подручју и окружењу развијају се три регионална водопривредна система: Тимочки регионални систем за снабдевање водом насеља, Моравско-млавски регионални систем за снабдевање водом насеља и Тимочки речни систем за уређење, коришћење и заштиту вода. Постојећа и планиране акумулације Тимочког регионалног система за снабдевање водом насеља су изван обухвата Планског подручја. Из овог регионалног система допремаће се недостајуће количине воде за снабдевање водом подручја општине Бор. Подручје општине Мајданпек снабдева се из подсистема који је ослоњен на извориште „Пустињац“ на Великом Пеку и Буковску реку, док се Жагубица налази у склопу Моравско-млавског регионалног система за снабдевање водом насеља.

У развоју саобраћајне инфраструктуре међу стратешким приоритетима су активности на: изградњи аутопута „Ђердап 2“–Зајечар–Ниш; рехабилитацији и доградњи државних путева Марковац–Свилајнац–Деспотовац–Бор, Пожаревац–Кучево–Мајданпек–Неготин. Планирана је ревитализација и модернизација (респективно електрификација) постојећих регионалних железничких пруга Ниш–Зајечар–Прахово и Мала Крсна–Мајданпек–Бор–Распутница 2–Вражогрнац.

У енергетском сектору приоритет је повећање рационалности и ефикасности у области производње и потрошње енергије. Највећи потенцијал за коришћење обновљивих извора енергије су: дрвна биомаса, обзиром на значајнија шумска подручја у односу на остале делове Републике, као и мале хидроелектране.

У циљу постизања вишег степена одрживости рудника, разматрају се могућности за укључивање обновљивих извора енергије попут соларних поља. Могућности и ограничења изградње соларних фотонапонских поља или другог обновљивог извора енергије у оквиру пројекта рудника биће даље разматрани у фази израде студије изводљивости.

Подручје плана је на катастарским општинама Жагубица и Лазница Селиште (општина Жагубица) захваћено делом туристичке дестинације Кучајске планине – Бељаница. Ова дестинација припада примарним туристичким просторима Србије у групи дестинација са мањим учешћем целогодишње понуде. Подручје плана у катастарској општини Јасиково (општина Мајданпек) захваћено је делом секундарних туристичких простора Србије. На подручју Плана нема значајнијих транзитних/тулинг туристичких праваца, градских туристичких центара и бања. На основу претходних истраживања и валоризације, предвиђено је да подручје Кучајских планина буде предложено за стицање међународног статуса заштите – за упис у Листу резервата биосфере (UNESCO).

2.2. Уредба о утврђивању Регионалног просторног плана Подунавског и Браничевског управног округа

Извод из Регионалног просторног плана односи се на геолошке и водне ресурсе и експлоатацију минералних сировина и вода. Развој минерално-сировинског сектора засниваће се на следећим принципима:

- детаљна истраженост – потпуна слика о потенцијалности простора у погледу минералних сировина;

- одрживост – планска и систематична експлоатација свих сировина и поштовање мера заштите;
- економска исплативост – осавремењивањем експлоатације и прераде уз враћање уложених средстава;
- конкурентност – селективна улагања у најтраженије сировине.

Планска решења Регионалног просторног плана предвиђају:

- завршетак основних и детаљних геолошких, металогенетских и хидрогеолошких истраживања;
- забрану инсталирања нових прерадних капацитета (флотације, топионице...) металних руда у близини заштићених подручја;
- примену технолошких поступака који ће свести на минимум негативне утицаје на животну средину, приликом отварања нових погона за експлоатацију минералних сировина;
- санацију постојећих одлагалишта јаловине, у циљу побољшања квалитета површинских токова и њихове будуће заштите;
- ревитализацију простора по завршетку експлоатације рудника; и
- валоризацију кроз туристичку понуду старих рударских копова, као и геолошких и спелеолошких објеката, са археолошким траговима рударења и испирања злата у алувионима река.

Отварање експлоатационих поља ће се вршити искључиво у складу са стручним мишљењем и дозволом министарства надлежног за послове рударства и енергетике.

Концепција коришћења и заштите водних ресурса заснива се на рационалном коришћењу постојећих ресурса за снабдевање водом, наводњавање и одводњавање пољопривредних површина, експлоатацију шљунка и песка из корита река, пловидбу и рибарство, као и производњу енергије у хидроелектранама уз истовремено спровођење планских мера које доприносе заштити квалитета вода и заштити од вода.

2.3. Стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара

Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара („Службени гласник Републике Србије“, бр. 33/12) рађена је на бази међународних докумената (План примене закључака са Самита о одрживом развоју у Јоханесбургу, 2002. – Поглавље IV се односи на: заштиту и управљање природним ресурсима као основе за економски и социјални развој, UNEP стратешки документи о одрживој производњи и потрошњи), имајући у виду усклађивање са законодавством Европске уније у процесу приближавања ЕУ ослања се на Комуникацију у сусрет Тематској стратегији о одрживом коришћењу природних ресурса (COM 2003 – 572) и остале тематске стратегије и прописе ЕУ (укључујући Кардифски интеграциони процес, Акциони план за технологије у складу са захтевима животне средине, Интегралну политику за производе, управљање хемикалијама, образовање). Основни циљеви Националне стратегије се уклапају и у циљеве стратешког документа Европа 2020. (COM. 2010-2020), у сегменту обезбеђивања одрживог раста и обезбеђивању услова за мање губитака услед неодрживог коришћења природних ресурса.

Национална стратегија у свом фокусу има и повећање ефикасности коришћења ресурса и смањење утицаја на животну средину. Укратко, она је усредсређена на проналажење

опција практичне политике за одвајање тренда економског развоја и развоја уопште, од тренда коришћења ресурса и утицаја на животну средину. Национална стратегија успоставља везу између коришћења ресурса и негативног утицаја коришћења ресурса на животну средину и утврђује где је потребно предузети одређене акције у циљу превазилажења проблема.

Стварање отпада и управљање отпадом је несумњиво у вези са начином како користимо ресурсе – екстензивно стварање отпада је симптом неефикасног коришћења ресурса. Основе Тематске стратегије ЕУ о одрживом коришћењу природних ресурса су постављене на тврдњи да адекватно управљање отпадом смањује притисак на природне ресурсе и редукује загађење у вези са њиховом екстракцијом и прерадом.

Успостављање најбољег могућег оквира за управљање природним ресурсима треба да буде вођено карактеристикама тих ресурса, бројем и природом актера заинтересованих за њихову експлоатацију (одрживо коришћење) као и институционалним оквиром. У целом процесу изградње најбољег оквира за коришћење природних ресурса не сме се заборавити да су власничка права везана за природне ресурсе заправо испреплетене групе права које се тичу права управљања, права искључења и права отуђења.

Могућност да се тачно процени капацитет појединачног ресурса, најефикаснији начин његове алокације, и спремност да се донесу мере у случају погоршања квалитета ресурса или његовог исцрпљивања су од суштинског значаја за ефикасност управљања, и треба да буду праћени (у случају необновљивих извора): одређивањем оптималног нивоа експлоатације, алокацијом одговарајућег дела приноса од експлоатације природног ресурса у друге видове капитала да би се спречило укупно смањење капитала и одговарајућим мерама за спречавање или надокнаду негативних екстерналија посебно оних који се тичу негативног утицаја на животну средину. Неопходно је извршити детаљну анализу заинтересованих страна из аспекта њихових интереса у погледу експлоатације појединих природних ресурса, идентификације добитника и губитника како при текућим политикама експлоатације природних ресурса тако и при алтернативним политикама, њиховим способностима да доносе одлуке, користе ресурсе и траже алтернативе. Неопходно је установити координисано, међусекторско управљање природним ресурсима, децентрализовано у највећој могућој мери и уз максимално укључење јавности како би се остварила жељена ефикасност и жељени дистрибутивни ефекти коришћења природних ресурса. Примена модерних алата као што је на пример стратешка процена утицаја на животну средину је свакако један од начина да се постигне овај циљ. Такође, оснаживање сиромашнијег становништва и мање развијених региона да имају учешће у вези са управљањем природним ресурсима на одговарајући начин, на пример путем бољег приступа информацијама, судству или учествовања у механизмима одлучивања (путем укључивања јавности у најраније фазе одлучивања или на друге одговарајуће начине), кључно доприноси да дистрибутивни ефекти буду максимални и у погледу смањења сиромаштва и равномерније регионалног развоја.

3. КРАТКА ОЦЕНА СТАЊА УРЕЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА НА ПЛАНСКОМ ПОДРУЧЈУ И SWOT АНАЛИЗА

Планско подручје обухвата југоисточни део општине Жагубица. Већи део Планског подручја је брдско-планинског типа.

До локације будућег рудника може се доћи регионалним асфалтним путевима између Бора, Жагубице, Крепољина и Злота. Ово подручје је преко Бора повезано са Зајечаром и Параћином, а преко Жагубице са Пожаревцем (и са Београдом). Подручје је повезано са Београдом железничком пругом преко Пожаревца и Бора. Пруга је саставни део Европског транспортног коридора 10 који се простире ка југу преко Републике Северне Македоније до Грчке и Средоземља, а ка истоку преко Бугарске до црноморских лука (и даље до Турске).

Планско подручје се одликује умереном континенталном климом, са извесним утицајем високопланинске климе. Зиме су дуге и хладне, са обилним снежним падавинама, а лета су обично топла. Први мразеви јављају се у октобру, а последњи у априлу. Надморска висина локације рудника варира у распону од 600 m до 830 m. Процене климатских услова добијене су на основу дугорочних посматрања у метеоролошкој станици Црни Врх, која се налази 13 km јужно, на надморској висини од 1.037 m. Подаци ове станице сматрају се репрезентативним за горњу границу распона надморске висине локалитета. Процењује се да је јануар најхладнији месец на локалитету, са просечном температуром од -3,4°C, а јул најтоплији, са просечном температуром од +17,2°C.

Количина падавина на годишњем нивоу износи од 500 mm до 1130 mm, а средња количина падавина на годишњем нивоу износи 770 mm. Према проценама, у овом подручју средња количина падавина на месечном нивоу износи од 48 mm у јануару и фебруару до око 85 mm у мају и јуну.

Терен се састоји од стрмих и уских долина и заобљених брдских врхова, у распону од 500 m надморске висине у долинама у северном делу, до 944 m надморске висине на Чока Ракити, који се налази у источном делу Планског подручја. Остали виши врхови су Чока Бербјешће (817 m н.в.) и Чока-Унук (741 m.н.в.).

У складу са смерницама из Просторног плана Републике Србије, регионалних просторних планова и других стратешких докумената општине Жагубица су усмерене на:

- одрживи привредни, социјални и просторни развој;
- повезивање и сарадњу са суседним општинама и градовима;
- унапређење саобраћајне и друге инфраструктуре и комуналног уређења насеља;
- рационално коришћење минералних сировина и других природних ресурса, као и створених вредности;
- одрживи демографски развој уз смањење иселавања млађег и радно активног становништва;
- усклађивање привредног развоја са климатским променама, заштитом животне средине, природног и културног наслеђа;
- развој туризма и комплементарних области, пољопривреде, шумарства, лова и риболова;
- унапређење институционалних, организационих, кадровских и других претпоставки за ефикасно управљање развојем и др.

Готово цело Планско подручје има рурални карактер.

У складу са просторним планом општине Жагубица, циљеви, потенцијали и ограничења руралног развоја су:

- заштита пољопривредног и шумског земљишта од деградације;
- унапређење развоја пољопривреде и пољопривредних домаћинстава, укрупњавање поседа, примена савремених метода обраде земљишта, заштите усева и сл.;
- повећање квалитета и пласмана производа;
- боље саобраћајно повезивање и комунално уређење сеоских насеља; и др.

Жагубица као општински центар (2.110 становника према Попису 2022.) упућена је на развој и унапређење система управљања привредним, социјалним и просторним развојем Општине, што обухвата институционалне, организационе, нормативне, кадровске и друге актере.

Лазница као један од развијенијих сеоских центара у општини Жагубица (1.266 становника према Попису 2022.) упућена је на развој јавних садржаја у области образовања, здравства, дечије заштите и др., који су од значаја за суседна мања насеља која гравитирају Лазници.

Релативно велики значај за будући развој насеља имаће рудник „Чока Ракита“ уз услов да се обезбеди ригорозна заштита животне средине.

С обзиром да постојећи јавни пут ДП ПА-161 пролази кроз истражни простор поред будуће зоне рударских активности, може се очекивати његова делимична реконструкција.

4. РАСПОЛОЖИВОСТ И УСЛОВИ КОРИШЋЕЊА ОСНОВНИХ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА

4.1. Минералне сировине

Планско подручје припада Тимочком рудном рејону са развијеном експлоатацијом бакра и других метала. Ова металогенетска зона обухвата: а) рудно лежиште бакра Мајданпек; б) минерализације бакра северно од Мајданпека; в) полиметалично лежиште (бакар, олово, цинк, злато) „Чока Марин“ (око 13 km јужно од Мајданпека); г) рудно поље Црног Врха са више појава и рудних лежишта бакра, злата, цинка, олова и молибдена; д) рудно поље Церово – Мали Кривељ (лежиште Церово „Цементација“ – Краку Бугарску, Церово Примарно – Мали Кривељ, Кирицки поток); и д) рудно поље Бор са лежиштима: централни Бор (најважнија рудна тела са минералима бакра, злата, сребра, селена, платинастих метала, германијума и др.); лежиште бакра Велики Кривељ; лежиште бакра Брестовац – Метовница (бакар и цинк); лежишта руде гвожђа (лимонит, мање гетит и сасвим ретко хематит) у простору Гамзиград – Метовница; лежишта кварцних пешчара (Доња Бела Река) и др.

Овај комплекс је саставни део Борске зоне Карпато-балканске металогенетске провинције која је део Тетиско-евроазијског металогенетског појаса, односно тзв. Алпско-балканско-карпатско-динаридског металогенетско-геодинамичког појаса, који се простире од Западне Европе до Југоисточне Азије. Борска зона се поклапа са контурама распрострањења Тимочног магматског комплекса (ТМК) – геолошке јединице

комплексне грађе терена која је откривена у виду лентикуларног, северно оријентисаног, ~85 km дугог и до 25 km широког тела.

Компанија DPM Crni vrh d.o.o, у саставу DPM Metals Inc., поседује одобрење за геолошка истраживања на истражном простору „Чока Ракита“ на основу кога су у претходном периоду обављена обимна геолошка истраживања овог простора.

На истражном подручју „Чока Ракита“ предвиђа се експлоатација руде сулфидног типа.

Структурна сложеност и данашња асиметрична геометрија овог комплекса (у облику пастила) резултат су ороклиналног савијања у тектоници након судара плоча током читавог терцијара. Ово је довело до тектонских измена у литолошким контактима, укључујући и оне који представљају синдепозиционе облике, матичне стене или раседе. Обично је тешко проценити степен деформације због различитих реакција разних врста стена на исти тип деформације. Највећи део деформације апсорбују густе хоризонти захваљујући њиховој способности у погледу смицања и скраћивања, при чему су слојеви пешчара углавном били отпорни на деформацију. Слично томе, компетентне масивне јединице кречњака као основа низа показују мањи степен деформације која се претежно испољава у фрактурама близу места контакта са горњим кластичним седиментним стенама.

У окружењу Планског подручја налазе се још три рудна лежишта, где су у претходном периоду обављане рударске активности:

- на истражном подручју „Потај чука – Тисница“ истражни радови трају са прекидима од 2010 до 2022. године. У том периоду је покренута израда одговарајуће студијске и техничке документације. Покренута је, такође, израда Просторног плана подручја посебне намене (Одлука о изради Просторног плана – Сл. гласник РС, бр. 64/21). Рад на припреми Рударског пројекта „Тимок“ и изради Просторног плана подручја посебне намене је прекинут крајем 2023. године због других приоритета;
- према Решењу Министарства рударства и енергетике Републике Србије, бр. 310-02-00062/1997-06, од 11.08.2003, за лежиште „Чока Марин“ издато је одобрење за истраживање, под редним бројем 625, одобрен је експлоатациони простор (број експлоатационог поља 525, РТБ Бор група, Рудник бакра Мајданпек). Локација новог рудника бакра, злата и сребра „Чока Марин“ налази се на тремеђи насеља Јасиково, Лесково и Влаоле на коме су обављени истражни радови у периоду до 2010. године. Овај рудник је био отворен крајем 2011. године ради пробне прераде полиметаличне руде, односно технолошких узорака из рудника злата. Рудник је кратко функционисао у саставу РТБ Бор група (око 2 године), уз физички обим производње од 10.000 t руде годишње. Према Студији изводљивости из 2011. године резерве лежишта Чока Марин биле су процењене на 220.000 t руде, уз максималну годишњу производњу око 48.000 t руде; и
- у долини реке Липе налазе се остаци рудника бакра и злата „Липе“ где је у периоду до 1960-тих година обављена експлоатација рудног лежишта путем површинског копа. Експлоатација је напуштена због нерентабилности мада данас постоје индиције да ће се истражни радови на том лежишту наставити.

4.2. Водни ресурси

Планско подручје карактеришу геолошке формације од најстаријих прекамбријских, до најмлађих квартарних творевина. Прекамбријске творевине представљене су углавном

метаморфитима, магматског и седиментног порекла вишег степена кристалинитета, преко кога трансгресивно леже шкриљци ордовицијума, силура и девона. Након девона настаје хијатус у седиментацији који траје све до перма, док један део шире околине терена бива захваћени тек средњејурском трансгресијом. Овај седиментациони циклус траје све до краја доње креде. Творевине горње креде констатоване су на источном ободу масива у области тимочког андезитског рова. Током терцијера седиментација се одвија у изолованим језерским басенима предиспонираним претежно тектонском активношћу. У квартару, са формирањем речне мреже приближно данашњег распореда, настављено је стварање алувијалних наслага, као и других продуката савремених геолошких и геоморфолошких процеса.

Везано за хидрогеолошку проблематику неопходно је истаћи да се значајније издани подземних вода на истраживаном терену везују за карстну и делом за карстно-пукотинску односно пукотинску издан. Управо из разлога постојања ових издани са веома добрим хидрогеолошким карактеристикама у зони будућег рудника и шире може се констатовати да је цела зона обухваћена Просторним планом под непосредним притиском, док је шира зона односно сливови Млаве и Великог Пека свакако под одређеним притиском.

Основно хидрогеолошко својство пукотинског типа издани, без обзира на литолошки састав различитих формација, представља неједнак степен водопропусности у вертикалном профилу. До формирања изданске зоне обично долази у површинском, јаче распаднутом делу, на контактима са танким делувијалним прекривачем и кором распадања, која је углавном релативно мале дебљине. Према томе, ниво издани се често налази плитко испод површине терена и генерално је континуалан. Циркулација подземних вода у оваквим пукотинским формацијама је посебно отежана услед велике запуњености пукотина и прслина глиновитим фракцијама као и опадање степена порозности са дужином. Са друге стране, интензивна тектонска и вулканска активност овог дела терена условила је стварање делимично повољних услова за акумулирање значајнијих резерви подземних вода. Дуж ових геолошких структура створени су релативно повољни услови за инфилтрацију дела вода из карстне издани и у карстну издан. Поред тога, прихрањивање се врши и инфилтрацијом дела вода атмосферских талоба и само мањим делом инфилтрацијом вода речних токова. Дренирање се такође врши и преко извора мање издашности (0.1 - 1 L/sec).

4.3. Пољопривредно и шумско земљиште, природно добро

Доминантан део Планског подручја покривен је листопадним шумама, затим следе травнате површине и интензивне пољопривредне културе, док су остале класе релативно скромно заступљене.

Гледано по обухваћеним катастарским општинама, највишом заступљеношћу површина под интензивним пољопривредним културама (оранице и баште, и воћњаци, малињаци, засади бобичавог воћа и виногради) одликује се КО Жагубица (14,2%). Степен покривености земљишта листопадним шумама је свуда веома висок, без битнијих разлика између појединих катастарских општина. Зимзелене шуме се срећу само местимично.

Основни предуслов за одрживо управљање наведеним природним ресурсима и потенцијалима простора представља заштита подземних и површинских вода, а преко тога заштита пољопривредног земљишта и шума, са акцентом на генетски, специјски и екосистемски биодиверзитет, а то значи и укупни агробидиверзитет простора (који подразумева разноврсност и варијабилност животиња, биљака и микроорганизама, који се директно или индиректно користе у исхрани и пољопривреди, укључујући биљну производњу, сточарство, шумарство и рибарство).

Основна намена шума је производња техничког дрвета, стална заштита шума (изван газдинског третмана), заштита земљишта од ерозије. На обухваћеним површинама се налазе састојине: граба, букве, брезе, јасике и багрема, шибљак, шикара, церта, и вештачки подигнуте састојине: лишћара, црног бора, белог бора, цера, смрче и осталих четинара.

На граници Планског подручја налази се подручје „Кучај – Бељаница“ које се налази у режиму заштите као Парк природе „Кучај – Бељаница“ са покренутом процедуром за проглашење природног добра за Национални парк. С обзиром да Закон о заштити природе налаже да се подручје за које је покренут поступак заштите сматра заштићеним, потребно је активности на овом подручју планирати у складу са мерама које су прописане у студији заштите.

5. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Основни циљ израде Просторног плана је обезбеђење услова за укупни одрживи просторни развој обухваћеног подручја, рационалну експлоатацију лежишта минералних сировина, као и за неутралисање или ублажавање негативних просторних, еколошких и социоекономских последица експлоатације и прераде минералних сировина.

Посебни циљеви израде Просторног плана изравоја Планског подручја су:

- стварање услова за ефикасно активирање, експлоатацију и прераду рудних резерви из лежишта у оквиру истражног простора „Чока Ракита“ као делатности која је од интереса за целокупни развој Србије;
- обезбеђење несметаног/правичног приступа лежишту минералне сировине;
- обезбеђење технолошких, финансијских и других услова за ефикасну експлоатацију лежишта и прераду минералне сировине;
- обезбеђење институционалних, организационих и нормативних претпоставки за ефикасно и одрживо решавање имовинско-правних питања;
- одрживо решавање социјалних и социоекономских питања;
- спречавање и контрола утицаја на окружење и ревитализација и рекултивација захваћеног простора;
- обезбеђење веће интегрисаности подручја и повећање мобилности фактора производње и развоја рационалним инфраструктурним повезивањем, реконструкцијом постојећих инфраструктурних система, побољшањем њиховог функционисања и изградњом нових објеката; један од важних циљева из овог опсега јесте и просторно интегрисање рударског комплекса и минимизирање неповољних утицаја на окружење;

- неутралисање развојних конфликта и негативних екстерних ефеката, смањење утицаја на природу, као и њена ревитализација, обнављање и уређење простора, рационално искоришћавање ресурса употребом унапређене технологије и сл.;
- заштита квалитета средине и квалитета живљења (обезбеђење задовољавајућих еколошких и амбијенталних стандарда, као и општег нивоа стандарда услуга, јавних служби и сл.); и
- обезбеђење сигурности од природних и створених утицаја (уграђивање у планске концепције и решења критеријума сигурности који ће допринети смањивању ризика у ванредним околностима, као и смањењу могуће повредивости рударског система, техничких и комуналних система.

6. КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА

6.1. Општа концепција развоја

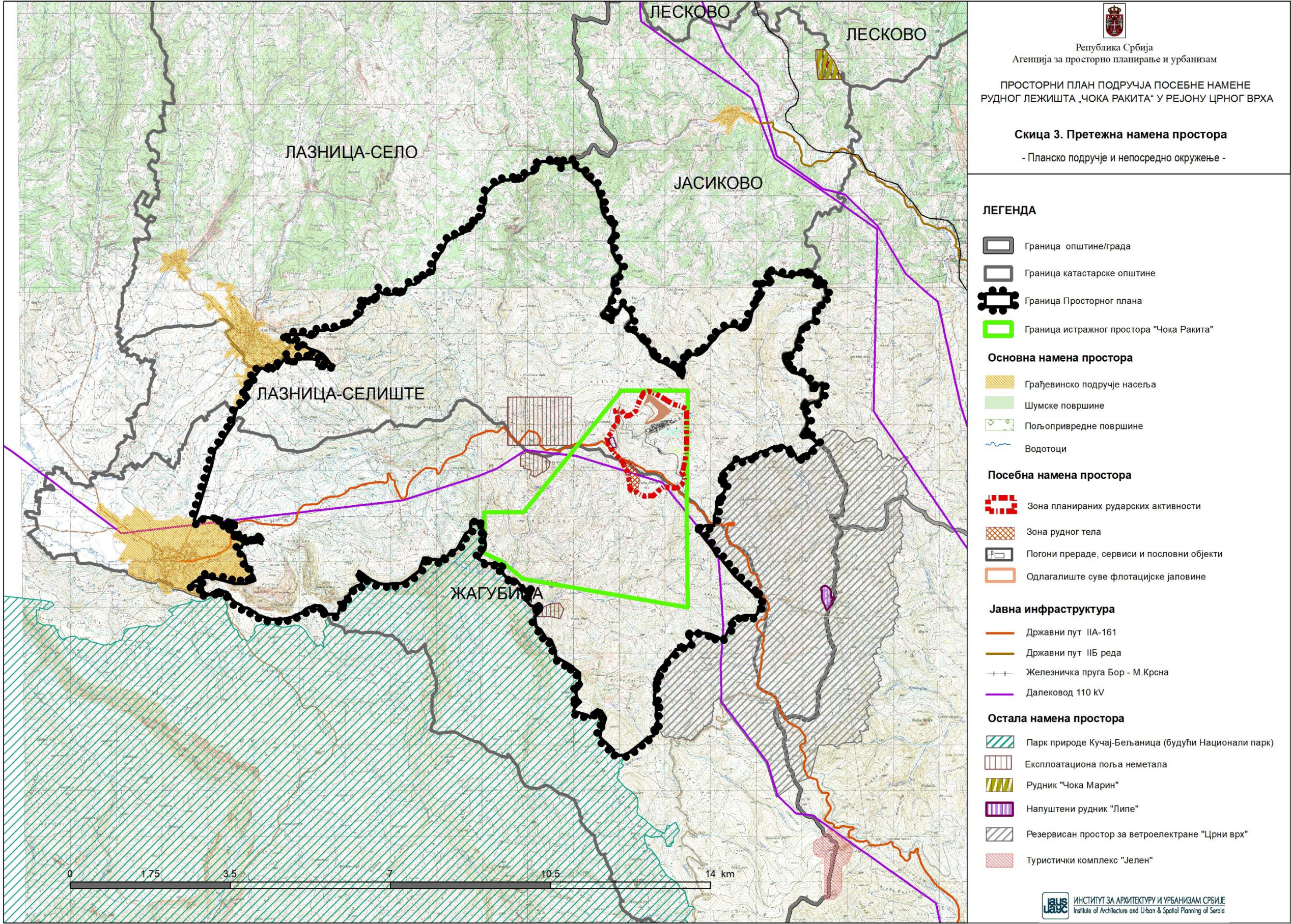
Основна планска поставка је остваривање просторно прихватљивог, уравнотеженијег и диверзификованог развоја Планског подручја. Предуслов за остваривање ове планске поставке је ограничење негативних утицаја рударског комплекса на становништво, насеља, друге делатности, природне ресурсе и културно наслеђе, уз стимулисање других активности за које постоје ресурси и други услови.

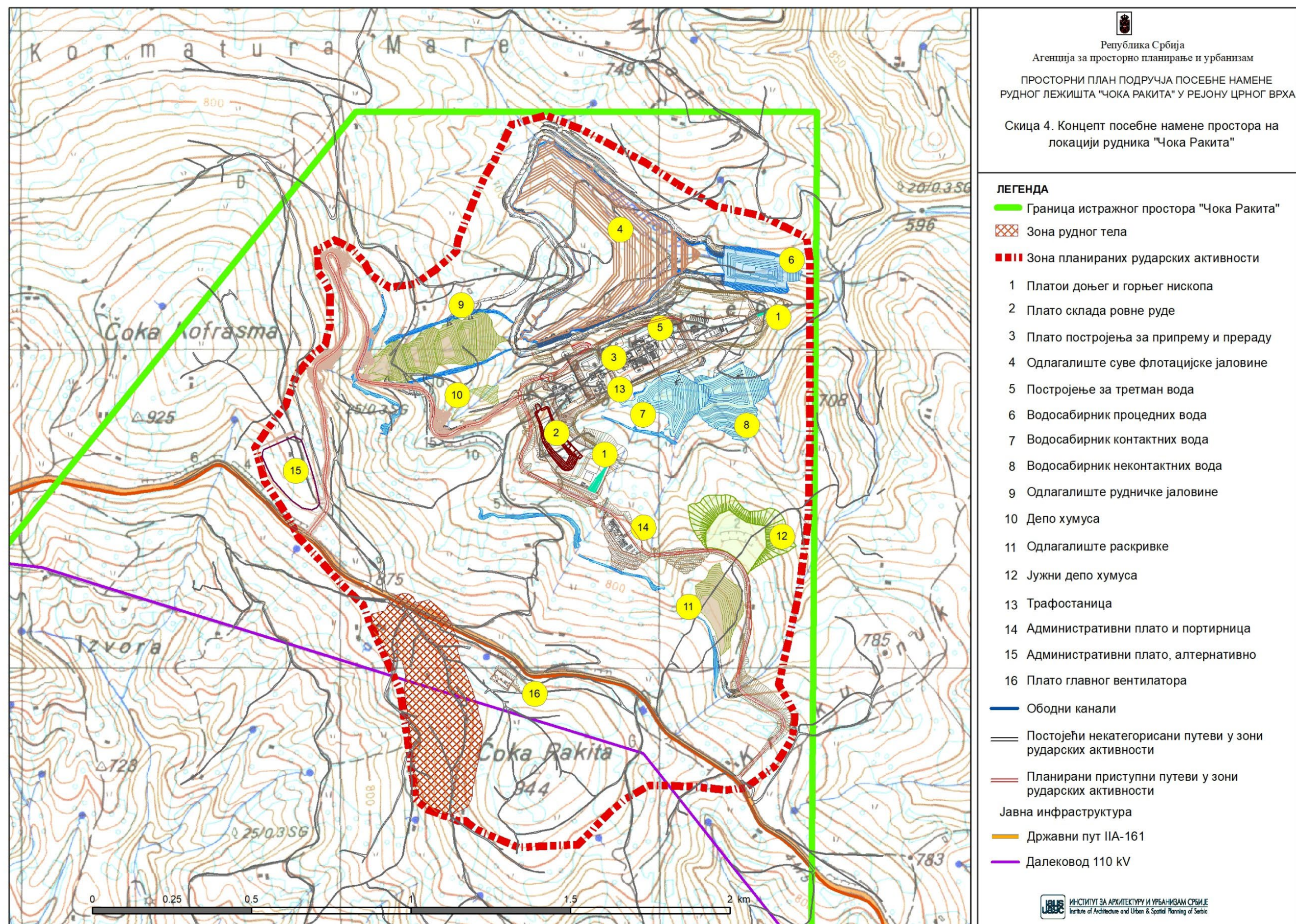
Планско опредељење је да рударство неће за свој будући развој ангажовати простор који садржи вредно природно и културно наслеђе и који има услова за туристички развој.

Уравнотеженији територијални развој биће утемељен на већем степену диверзификације привредних активности, капацитета и садржаја, као и на подршкама интегралном руралном развоју и повећању доступности.

Поред развоја рударског комплекса, потребно је стимулисати развој прерађивачке индустрије са чистијим технологијама и МСП у свим економским активностима за које постоје реални економски потенцијали и интереси.

За остваривање интегралног руралног развоја неопходне су подршке развоју активности и локацији разних привредних намена (нпр. преради пољопривредних производа, дрвопреради, другим производним и услужним садржајима) и подршка пројектима опстанка становништва на селу. Развој пољопривреде ће се заснивати на сточарству (говедарству) и воћарству, уз спречавање даље деградације пољопривредног земљишта.

Претежно летња туристичко-рекреативна понуда развијаће се највећим делом у склопу туристичке дестинације Кучајске планине, укључујући Хомолске планине и мали део природног добра Бељаница-Кучај. Развој туризма ће активирати развој комплементарних активности (посебно у производњи органске хране, аутентичних етно-производа, традиционалних заната, јавних служби, инфраструктуре и др.) и подржати заштиту и презентацију природних и културних вредности.

Поред већих могућности запошљавања и остваривања допунских извора прихода, за очување демографске виталности и виши квалитет живљења сеоског становништва неопходно је боље инфраструктурно и комунално опремање и подизање доступности услуга јавних служби на руралном подручју, приоритетно у развојним центрима (Жагубица, Лазница). Будући развој насеља биће у великој мери опредељен просторно-функцијским односима и везама са окружењем подручја Просторног плана. Боља конституција и функцијско умрежавање насеља оствариваће се јачањем функција урбаних центара, у првом реду Жагубице, Бора, Мајданпека, Петровца на Млави, уз активирање микроразвојних центара на руралном подручју.

Релативно високе цене злата и других племенитих метала на светској берзи као и очекивања даљег раста цена дају основа за оптимистичке опције развоја рударског комплекса. Концепција Просторног плана у овој области заснована је на студијама оправданости и техничкој документацији за појединачне објекте (копове, јаловишта, прераду), на државним стратегијама у области коришћења минералних сировина и стратегији развоја локалне самоуправе, односно, концепција просторног развоја Планског подручја заснива се на дугорочној стратегији развоја будућег рудника злата, стратегији развоја јединица локалне самоуправе, плановима развоја за област пољопривреде и шумарства, МСП, услуга, туризма, спорта и рекреације, плановима заштите животне средине, заштите природе и културних добара.

Од посебног значаја је примена законских обавеза у различитим областима просторног развоја као и услова надлежних органа – ималаца јавних надлежности.

Организација и уређење простора у границама Планског подручја приказана је по просторним целинама и просторним потцелинама, с тим што су за сам рударски комплекс (прву просторну целину), урађена правила уређења и правила грађења.

За посебну намену простора, односно, за површине намењене рударским активностима утврђена су флексибилна решења која омогућују мање корекције у фази даље израде техничке документације. За будуће грађевинске објекте на Планском подручју утврђене су одговарајуће грађевинске парцеле.

У области заштите животне средине, заштите природе и заштите културних добара Просторни план садржи прецизно утврђене мере заштите као и системе мониторинга за праћење примене планираних мера заштите.

6.2. Концепција развоја рудника „Чока Ракита“

6.2.1. Положај и потенцијал лежишта „Чока Ракита“

Рударски пројект „Чока Ракита“ биће реализован у централно-источном региону Републике Србије, на око 130 km југоисточно од Београда и на око 20 km западно од Бора.

Локација је повезана са Бором и Пожаревцем државним путем ДП II А – 161.

Рударско-геолошка истраживања обављена у претходном периоду као и рад на прелиминарној студијској документацији указују на потенцијалност рудног лежишта „Чока Ракита“ као и на могућу исплативост отварања рудника.

Истражно поље „Чока Ракита“ је део Тимочког магматског комплекса (ТМК) у источној Србији.

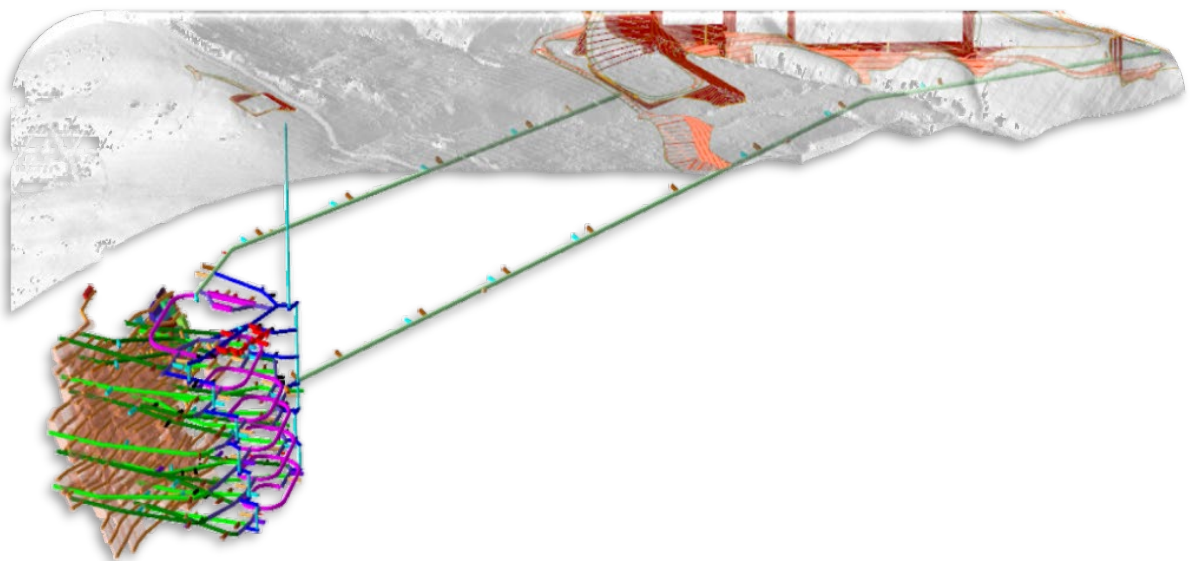
Орудњење се налази на дубини између 250 m и 560 m испод површине терена. У плану је издужено правцем север-северозапад – југ-југоисток са дужом осом од око 630 m и краћом осом од око 260 m. Укупна дебљина орудњења је променљива, по ободу је мања од 20 m а у централним деловима је и више од 100 m. Максимална дужина орудњења по паду износи око 340 m. Морфолошки орудњење има генерално сочивасту до псеудослојевиту форму са пружањем правцем север-северозапад – југ-југоисток и падом према истоку под углом од 40° до 50°. Појединачна рудна тела такође имају форме неправилних псеудослојева, плоча и сочива..

Богата минерализација показује добар латерални континуитет; смештена је у добро дефинисаној седиментној секвенци.

Постоји потенцијал за раст у различитим стратиграфским нивоима; садашња бушења показују значајан обим полиметаличних „скарнова“ у доњим конгломератима и мермерима.

6.2.2. Положај делова производног (рударског) система

Лежишту ће се приступити путем два нископа од површине терена. Горњим нископом приступа се капи лежишта на нивоу 640 мнв а доњим нископом се приступа централном делу лежишта, на нивоу 450 мнв. Нископи се међусобно спајају спиралним нископом чиме се обезбеђује приступ целом лежишту. Приступ дубљим деловима лежишта, до нивоа 340 мнв обезбеђује се такође спиралним нископом.

Скица 5: Откоп и транспорт руде до постројења за прераду

Преовлађујући метод експлоатације који ће се користити је метод отворених откопа применом дубоких минских бушотина. Коришћење рудничке јаловине и паста засипа за запуњавање празних откопа помаже у управљању рудничким отпадом и повећава стабилност откопа.

Постројење за флотацију планирано је да се изгради на око 1 km северно од врха Чока Ракита.

Погон за флотацију и погон за производњу паста засипа обухвата:

- дробљење – секција је за дробљење материјала до 150 mm који се може убацити у млин;
- два степена млевења са циљном величином зрна P80 53 μm ;
- унутар круга за млевење врши се два степена гравитационе концентрације (гравитациони концентрат из прве фазе концентрације отпрема се у засебну просторију у којој се на индукционој пећи топи у „dore“ полуге - нерафинисано злато, док се гравитациони концентрат из друге фазе, након згушњавања и филтер преса пакује у џамбо вреће);
- флотацијски круг обухвата грубу обраду, флотирање и пречишћавање који ће произвести концентрат;
- згушњавање – процес чврсто-течне сепарације у коме је циљ да се садржај чврсте материје у пулпи (концентрату и јаловини) повећа са 30% на 55% при чему се вода даље користи у постројењу за прераду руде;
- филтрирање - процес чврсто-течне сепарације где је циљни садржај добијање чврсте материје „погаче“ са 10 – 15% влаге;
- постројење за производњу паста засипа – је следећи корак за филтрирану јаловину (54% филтриране јаловине ће бити ускладиштено у површинском одлагалишту, а осталих 46% депоновано под земљом за попуну напуштених рударски просторија); и
- одлагалиште суве флотацијске јаловине је објект у који се врши одлагање и која се подвргава рекултивацијно завршетку експлоатационог периода.

6.2.3. Прерада и транспорт концентрата руде

Концентрат руде злата настаје у процесу флотирања (концентрације) руде у одговарајућим постројењима и то вишефазним поступком одвајања од флотацијске јаловине. Флотацијска јаловина након дехидратације у форми осушених „погача“ одлази на суво флотацијско јаловиште. Концентрат руде, такође, подлеже дехидратацији. Процес дехидратације/одводњавања концентрата одвијаће се по принципу двостепене шеме: „згушњавање + филтрирање“. Процес згушњавања ће се обављати у посебном згушњивачу. Лакше таложене честице концентрата постиже се додавањем одређене количине флокуланта у згушњивач. Згуснути концентрат руде злата пумпа се у постројење за филтрирање где се процес одводњавања обавља помоћу вишеструких хоризонталних преса под притиском до коначног производа концентрата који садржи мање од 15% влаге.

Као продукт експлоатације и прераде руде настајаће три врсте производа који ће се пласирати на тржиште:

- гравитациони концентрат прве фазе гравитационе концентрације претопљен у „dore“ полуге;

- гравитациони концентрат друге фазе гравитационе концентрације – упакован као коначан производ у џамбо вреће;
- флотацијски концентрат који се транспортује у камионима у расутом стању (у контејнерима или камионима са затвореним приколицама).

Опције транспорта до купца су камионски, железнички, бродски.

6.2.4. Управљање рударским отпадом

1) Флотацијска јаловина

Укупна количина јаловине током животног века рудника износи 7.14 Mt.

Запуњавање празних просторија рудника (као испуна користи се цементна паста флотацијске јаловине за подземне откопе).

2) Одлагалиште флотацијске јаловине

Усвојена опција за одлагање флотацијске јаловине је формирање сувог одлагалишта флотацијске јаловине северно од комплекса за припрему минералних сировина (погона флотације), са потпорним зидом од камена из окружења, при чему се флотацијска јаловина сабија компакторима.

3) Рудничка јаловина

Укупна количина рудничке јаловине износи 530 000 m³.

Део рудничке јаловине који ће се користити за запуњавање рудника је 305 000 m³.

Рудничка јаловина за трајно складиштење на одлагалишту је 225 000 m³, а планирано је да се рудничка јаловина угради у одлагалиште флотацијске јаловине.

Већи део рудничке јаловине се користи за запуњавање откопаних простора рудника са или без цементирања.

Заштита подземних и површинских вода обезбедиће се облагањем одлагалишта суве флотацијске и рудничке јаловине, привремених складишта руде, водосабирника изолујућим слојевима који ће обезбедити непропусност.

6.2.5. Управљање водама

Управљање свим водама вршиће се на начин који обезбеђује максимални ниво рецикулације у технолошком процесу рудника. Испуштање у оближње водотоке у случају појаве вишка воде вршиће се, уз третман до нивоа квалитета воде који ће бити усклађен са прописима и дозволама надлежних органа.

Сви објекти који спроводе и прикупљају „контактне воде“ биће обложени слојевима непропусних материјала уз максималну могућу употребу „контактних вода“ у затвореном систему рецикулације за технолошке потребе. Евентуални вишак издвојен из затвореног круга технолошких вода биће одвођен на постројење за пречишћавање вода до прописаног квалитета пре испуштања у реципијенте.

Рудник ће бити одводњаван системом пумпи за воду којим ће се вода из рудника спроводити до површине која је коришћена у производном процесу.

За прихват контактних вода извешће се водосабирник контактних и процедурних вода низводно од одлагалишта суве флотацијске јаловине, водосабирних контактних вода југоистично од погона флотације, као и водосабирник неконтактних вода који има намену резерве чисте воде.

Предвиђен је третман отпадних вода – Постројење за третман процесних отпадних вода („контактних вода“) и постројење за третман санитарно – фекалних отпадних вода.

Планирано место испуштања пречишћених отпадних вода је на неименованом потоку, притоци Думитровог потока, низводно од водосабирника неконтактних вода.

Планирано је снабдевање рудника електричном енергијом из постојећег електроенергетског система. Процењена потребна снага ће се кретати у опсегу између 8-10 MW за цело постројење (подземна и надземна инфраструктура).

6.2.6. Заштита животне средине

Заштита животне средине на планском подручју обухватаће низ мера које су обавезујуће за све фазе: истраживање, изградњу, експлоатацију, прераду, управљање отпадом, транспорт концентрата и затварање рудника. Формулисане су у складу са прописима Републике Србије (Закон о заштити животне средине, Закон о рударству, Закон о водама, Закон о заштити природе, Закон о управљању отпадом, Закон о планирању и изградњи, Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађења) и релевантним директивама ЕУ (IED/ IPPC, Water Framework Directive, Mining Waste Directive, Habitats/Birds Directives, EIA/SEA Directive, IED BAT документа). Мере обухватају:

1) Интегрални приступ управљању животном средином и ризицима:

- Успостављање интегрисаног система управљања животном средином (ISO 14001) и његово усклађивање са управљањем животном средином на републичком и локалном нивоу, са јасним процедурама за идентификацију, минимизацију и контролу ризика у свим оперативним фазама;
- Доследна примена свих прописа у области заштите животне средине, заштите природе и непокретних културних добара, као и принципа из Архуске конвенције;
- Увођење BAT (Best Available Techniques) за управљање рударским отпадом;
- Заштита живота и здравља запослених и локалног становништва у контактним насељима, као и насељима која потенцијално могу бити угрожена примарним и секундарним негативним ефектима експлоатације;
- Израда катастра загађивача земљишта, катастра загађивача ваздуха и катастра загађивача вода (површинских и подземних) на Планском подручју, који реализује Агенција за заштиту животне средине а на основу доступних података инвеститора;
- Формирање информационог система животне средине (на основу извора локалног мониторинга или мониторинга регионалних институција), који би обухватио катастар загађивача животне средине, који реализује Агенција за заштиту животне средине а на основу доступних података инвеститора;

- Једном годишње треба реализовати извештај о здравственом стању становништва у насељима која могу бити потенцијално угрожена рударским активностима (у контактним зонама или ван граница Плана);

- Обезбеђивање учешћа јавности у доношењу одлука о решавању проблема животне средине, укључујући све потенцијално угрожене и заинтересоване стране;

2) Континуални мониторинг:

- Обавезно успостављање система континуалног праћења квалитета ваздуха, подземних и површински вода, технолошких вода, бука и вибрације, стабилности одлагалишта, квалитета земљишта, биодиверзитета и стања станишта. Мониторинг мора обухватати податке пре почетка радова (baseline), текући мониторинг и периодичне ревизије;

3) Заштита воде као примарни услов безбедног производног циклуса:

- Строга примена принципа затвореног водног циклуса, уз максимално коришћење „контактних вода“ ;

- Планирање и реализација непропусне подлоге и дренажних система у зонама флотације, депонија стене и јаловишта;

- Обезбеђивање третмана свих отпадних вода до нивоа који испуњавају прописе Републике Србије и директиве ЕУ пре испуштања у Липу/слив Великог Пека;

4) Концепт минималног загађења и енергетске ефикасности:

- Коришћење електричне енергије из мреже у складу са енергетским стандардима, уз постепено увођење обновљивих извора;

- Минимизација емисија CO₂ и прашине применом затворених транспортера, прскања, маглених завеса и система за одвођење прашине на дробљењу и млевењу;

5) Усклађивање производних процеса са заштитом природе и биодиверзитета:

- Израда програма заштите биодиверзитета и санације потенцијално угрожених екосистема;

6) Строга контрола одлагања рударског отпада:

- Одлагање јаловине у виду дехидрираних „погача“ као ВАТ метода;

- Потпуно одвајање чистих и „контактних вода“;

- Коришћење паста-технологије за запуњавање подземних простора након експлоатације као мера стабилизације и смањења ризика од урушавања;

7) План управљања ванредним ситуацијама:

- Разрада сценарија хаварија (пробоји брана, клизање одлагалишта, шумски пожари...);

- Обука особља, систем узбуњивања, периодичне вежбе;

- Ограничавање приступа критичним зонама и мониторинг стабилности одлагалишта и брана;

8) План рекултивације и затварања рудника:

- Фазна рекултивација, по принципу „progressive rehabilitation“ одлагалишта суве флотацијске јаловине;
- Обнова вегетације, биотехничка стабилизација косина, повратак земљишта у одговарајућу намену;
- Дугорочни мониторинг квалитета вода и земљишта након затварања.

Поред општих мера заштите животне средине План дефинише и оперативне мере за све појединачне чиниоце заштите животне средине.

Мере заштите вода

Мере заштите вода обухватају системско праћење и извештавање о квалитету вода, праћење концентрације тешких метала, очување/унапређење квалитета водотока до прописане класе квалитета, према захтевима из Водопривредне основе Републике Србије и Европске директиве о водама, интегрално коришћење, уређење и заштита водних ресурса на подручју рудника и флотацијског јаловишта и систематско праћење вредности показатеља квалитета вода, посебно (пречишћених) отпадних вода пре испуштања у реципијент;

С обзиром на положај рудника у сливу реке Липе и низводно повезане системе Великог Пека, од посебне важности је спречавање загађења површинских и подземних вода, као и очување функције водоснабдевања Мајданпека. Просторни план утврђује да планирани рудник мора функционисати са максимално затвореним водним циклусом и позитивним водним билансом, при чему се све процесне и „контактне“ воде користе или рециркулишу у технолошком процесу, а евентуални вишкови се, након одговарајућег пречишћавања, могу испустити само у природни реципијент, у складу са издатим водним актима и законском регулативом.

Вишкови вода могу се испустити у природне реципијенте искључиво након пречишћавања до прописаног квалитета, на једном контролисаном месту, уз континуалан мониторинг количине и квалитета. Планира се систем водосабирника различитих категорија (чисте, контактне, процедурне воде), са неопходним непропусним слојевима и заштитом од инфилтрације.

У зонама повећаног ризика (јаловиште, депоније, плато флотације) спроводе се мере за спречавање дотока неконтролисаних вода, стабилизација косина и техничка решења за преусмеравање атмосферских вода. У сушним периодима обезбеђује се резервна техничка вода. На овај начин спречава се загађење водотокова, деградација подземних вода и ризици по водоснабдевање региона.

Мере заштите ваздуха

Мере заштите ваздуха подразумевају смањење емисија загађујућих материја током изградње и пуштања у рад постројења: строгом контролом ГВЕ (граничне вредности емисија) загађујућих материја из стационарних и покретних извора загађивања (из рударства и флотирања руде, саобраћаја и др.) на основу утврђених стандарда на националном нивоу; развојем и имплементацијом савремених мера заштите у оквиру рударских и индустријских објеката; применом система за пречишћавање ваздуха у циљу задовољења ГВЕ; смањењем емисије угљен монооксида и других гасова из производних погона и у зони државних путева; системско праћење квалитета ваздуха и побољшања

постојећег система мониторинга проширивањем осматрачких места у складу са Европском директивом о процени и управљању квалитетом амбијенталног ваздуха (96/62/ЕС), обезбеђењем 24-часовног мониторинга свих загађујућих материја на локацији, Законом о заштити ваздуха и Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник Републике Србије”, бр.11/10, 75/10 и 63/13), Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материјала у ваздуху („Службени гласник Републике Србије”, бр.6/16 и 67/21) и развој мреже метеоролошких станица са осматрањем свих метеоролошких параметара на Планском подручју и окружењу.

Просторни план дефинише да све активности које могу довести до емисије прашине морају бити организоване у контролисаним условима, уз примену одговарајућих система за сакупљање и филтрацију ваздуха. У подземној експлоатацији обезбеђује се адекватна вентилација и контрола емисија, како би ваздух који се испушта у спољну средину био у складу са прописаним граничним вредностима.

Интерни транспорт руде и материјала организује се на начин који минимизује емисије: коришћењем технички исправне механизације, оптимизацијом транспортних токова и, где је могуће, применом возила са нижим емисијама. План предвиђа и формирање заштитних зелених појасева око кључних инфраструктурних зона рудника (путева, платоа, одлагалишта) ради смањења ширења прашине и ублажавања потенцијалних утицаја на околна насеља (у контактним зонама или ван граница Плана), пољопривредне површине и природне екосистеме.

У случају повећаног ризика од прашине услед временских услова (сушни периоди, ветрови), спроводе се додатне мере привремене заштите као што су влажење радних површина, ограничење активности у одређеним интервалима и појачан мониторинг. На овај начин Просторни план осигурава да се утицаји на квалитет ваздуха држе у прописаним границама и да се ризици свode на најнижи могући ниво, уз очување здравља становништва и интегритета животне средине.

Мере заштите земљишта

Мере заштите земљишта обухватају системско праћење квалитета земљишта, праћење концентрације тешких метала и припрему превентивних оперативних мера заштите, реаговања и поступака санације земљишта у случају хаваријског изливања опасних материја у околину.

Заштита земљишта заснива се на очувању интегритета терена и спречавању загађења. Пре изградње објеката врши се складиштење плодног слоја земљишта за потребе рекултивације.

У зонама где постоји ризик од загађења (одлагалишта рудничке и флотацијске јаловине, склад руде, водосабирници контактних вода) планирају се непропусни слојеви, контролисане површине и системи за управљање атмосферским и процедурним водама. Косине изложене ерозији стабилизују се техничким и биотехничким методама, а радне зоне организују се тако да се ограничи ширење материјала ван функционалних граница.

Забрањено је неконтролисано просипање руде, отпада и опасних материја ван за то одређених зона, а у случају инцидентног загађења предвиђају се мере хитне санације, уклањања контаминираниог земљишта и његове замене чистим материјалом.

Мера за управљање рударским отпадом и опасним материјама

Рударски отпад се класификује на флотацијску јаловину и рудничку која може имати карактер инертног, неопасног или опасног отпада ако има потенцијал формирања киселих раствора. Просторни план утврђује општи принцип: сигурно и контролисано одлагање јаловине, минимизација ризика и спречавање инфилтрације загађених вода.

Флотацијска јаловина се одлаже у виду сувог материјала („сува јаловина“) на за то одређеним површинама, уз примену непропусних подлога, дренажних система и стабилних насипа. Јаловиште мора имати пројектоване капацитете и физичку стабилност у складу са прописима и анализама ризика.

Део флотацијске јаловине се користи за стабилизацију експлоатисаних подземних просторија у виду паста засипа. За исту намену се користи и део рудничке јаловине. Јаловина која има потенцијал формирања киселих раствора одлаже се искључиво у контролисаним условима, уз обавезно сакупљање и третман свих контактних вода. Инертни отпад се одлаже на посебне површине уз минималне мере заштите.

Неопасан комунални и индустријски отпад мора се предавати овлашћеним оператерима.

За потребе складиштења експлозивних средстава изградиће се подземно складиште у складу са стандардима и строгим мерама заштите.

Заштита од буке и вибрација

Буке и вибрације које настају услед минирања, рада дробилица, млинова и транспортних система морају се ограничити применом техничких и организационих мера: оптимизацијом количине експлозива по минирању, коришћењем савремене и одржаване опреме, постављањем локалних звучних баријера и ограничавањем најинтензивнијих активности на дневни режим рада. Просторни план предвиђа и формирање заштитних зелених појасева и визуелно уређење насипа, депонија и јаловишта, како би се ублажио визуелни утицај рудника на предео.

Биодиверзитет и предео

Заштита биодиверзитета заснива се на очувању природних структура и процеса, уз минимизацију заузимања станишта и контролу утицаја током целог животног циклуса рудника. Просторни план утврђује да се активности организују тако да се избегну подручја под претходном заштитом и заштићена подручја, те да се реализација пројекта усклади са животним циклусима осетљивих врста. Где избегавање није могуће, примењују се просторне и организационе корекције које смањују фрагментацију - укључујући микропремештање инфраструктуре, моделирање терена и успостављање биолошки проходних зона (што ће бити дефинисано кроз Студију о процени утицаја на животну средину)..

Уклањање вегетације ограничава се на неопходан минимум, уз примењивање фазног приступа и избегавање периода када су врсте посебно осетљиве (период гнезђења, одгајања младунаца). У зони могућих еколошких коридора за дивљач и друге значајне врсте дефинишу се мере за обезбеђивање сезонских миграција. Визуелни утицај рударских објеката ублажава се уређењем косина, озелењавањем и моделовањем терена. Радне површине уређују се тако да се избегне ерозија и деградација предела, а током експлоатације контролишу се фактори који могу реметити фауну, пре свега бука,

вибрације, осветљење и прашина. Ноћно осветљење усмерава се и минимизује како би се спречило ремећење понашања ноћно активних врста.

Посебна пажња посвећује се спречавању уношења и ширења инвазивних врста. Просторни план прописује обавезу редовног мониторинга стања вегетације, благовремено уклањање инвазивних врста и примену искључиво аутохтоних врста у рекултивацији, како би се очувала природна структура локалних екосистема.

Рехабилитација и рекултивација одлагалишта планира се да се изводи фазно, са циљем да се умањи укупна површина под утицајем, да се што брже обезбеди екосистем за повратак живих врста, али и да се обезбеди стабилност косина, спречи флувијална и еолска ерозија, односно емисија прашине и спирање седимената у воде. Моделовање терена, навошење плодног земљишта и подизање стабилних засада аутохтоних врста спроводе се тако да омогуће поврат еколошких функција простора. Уколико након примене мера и даље постоје резидуални утицаји, план омогућава употребу одговарајућих компензационих мера како би се спречио нето губитак биодиверзитета у ширем подручју.

Обавезан је мониторинг стања биљних и животињских заједница — пре, током и после експлоатације - уз могућност увођења корективних мера у складу са добијеним резултатима. На овај начин обезбеђује се дугорочна стабилност природних вредности и одговоран однос према екосистемима у просторној целини рудника и његовог непосредног окружења. Мере заштите и мониторинг биће дефинисани Планом управљања биодиверзитетом (на регионалном или локалном нивоу) и Студијом о процени утицаја на животну средину..

Управљање ризицима и ванредним ситуацијама

План прописује обавезу израде и имплементације планова управљања ризицима који обухватају: сценарије хаварија на одлагалиштима, екстремних падавина, пожара, изливања опасних материја и других инцидената. За све критичне објекте (насипи и бране одлагалишта и водосабирника) успоставља се систем геотехничког и хидролошког мониторинга, са могућношћу правовременог откривања нестабилности и благовременог реаговања.

Инфраструктура се димензионише тако да издржи екстремне временске услове, а запослени се редовно обучавају за реаговање у ванредним ситуацијама. Једна од мера је и обавезна координација са надлежним службама (водопривредним, еколошким, противпожарним).

Изградња и јачање институционалних капацитета у области животне средине

Ова мера подразумева јачање институционалних капацитета којима би се обезбедила двосмерна комуникације између инвеститора и институција на републичком, регионалном и локалном нивоу, побољшање институционалне координације на хоризонталном и вертикалном нивоу, проширењем мониторинга и развијањем катастра загађивача за који је задужена Агенција за заштиту животне средине Републике Србије; и успостављање бољег информисања и комуникације са јавношћу и развијање механизма за учешће јавности у одлучивању о питањима животне средине.

7. ПРИСТУП ИЗРАДИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА И СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

7.1. Полазишта за планирање у зонама утицаја рударских активности

Развој планиране експлоатације, као и погона за прераду минералне сировине, динамичне промене у простору и потенцијални утицај на природну и створену средину дају укупном развоју, као и уређивању и обнављању простора у рударском комплексу, специфична обележја.

Рударство је индустријска грана где су присутни потенцијални ризици по здравље и безбедност запослених, ризици по животну средину; социјални ризици; ризици у вези са коришћењем земљишта, као и технички ризици, уколико се развојем не управља на одговоран начин.

Кључна питања приступа планирању произлазе из снажног утицаја техничко-технолошких могућности и ограничења, с једне стране, и имплицираних еколошких и социјалних последица, с друге, на укупан развој. Може се рећи да ова два фактора у највећој мери доприносе уверењу о неопходности сагледавања укупног развоја у рударском подручју, применом интегралног приступа у планирању. Технолошка и еколошка предвиђања за будућност представљају кључна полазишта код сагледавања дугорочног развоја (технологија за експлоатацију и прераду руде, дугорочне еколошке последице потенцијалне деградације средине и сл.).

С тим је тесно повезано и питање утврђивања подручја утицаја експлоатације лежишта које је у појединим аспектима релативно мало и ограничава се на зону непосредних интервенција (капитална улагања, откуп земљишта), у другим је знатно шире од граница рударског басена (потенцијална деградација средине, социоекономске трансформације), док у извесним аспектима тај утицај је надрегионалног и прекограничног значаја (финална потрошња, екстерни ефекти, емисија SO₂ и CO₂ и ефекат "стаклене баште", загађења водотокова и др.).

Највећи део развојних проблема у рударском басену, који се манифестују дугорочно (структурне промене, неравномеран развој територије, односно проблем концентрације, утицај на животну средину и др.), не могу се сагледавати и решавати у локалним оквирима, већ у склопу укупног развоја ширих територијалних целина, односно у склопу регионалног развоја.

Посебно сложено питање представља потенцијална конфликтност развоја и развојних циљева између локалних и ширих друштвених интереса, краткорочних и дугорочних, посебних (гранских) и општих циљева, итд. Основни развојни конфликти везани су за однос производног система према окружењу, који се манифестују у домену регионалног и локалног развоја, потенцијално некомпатибилних производних функција (рударство-пољопривреда-насеља), коришћења и уређивања простора, коришћења природних ресурса и утицаја на животну средину. Услед тога, један од најзначајнијих задатака планирања је идентификација, оцена, сучељавање и усаглашавање различитих интереса и развојних циљева. Задатак процеса планирања је да утврди објективизирани индикаторе (показатеље) о стању развоја, његовим потенцијалима и ограничењима.

Укупни развој у рударским басенима зависи од социо-економских, просторних и техноекономских могућности и ограничења, али је условљен и технолошким и

еколошким факторима. Предвиђања ових фактора представљају значајна полазишта за сагледавање дугорочног развоја оваквих подручја.

7.2. Приступ изради Просторног плана

Просторни план ће бити заснован на расположивој студијској, планској, техничкој, геодетској и другој документацији, као и на анализама које ће бити обављене у студијској фази Просторног плана. Просторни план ће бити заснован, такође, на законској и другој нормативној регулативи, на условима и подлогама надлежних органа ималаца јавних овлашћења, на консултацијама и сарадњи са Наручиоцем и др.

У експлоатацији лежишта и изради Просторног плана стриктно ће се примењивати домаћи прописи из области рударства и заштите животне средине као и међународне/европске конвенције, препоруке и сл. које се односе на област рударства и управљање животном средином.

Стратешки део Просторног плана ће садржати: полазне основе, принципе, циљеве и општу концепцију просторног развоја; планска решења, предлог намене простора; и примену и остваривање Просторног плана.

На рефералним картама биће дата графичка интерпретација планских решења и пропозиција Просторног плана.

Правила уређења и правила грађења ће садржати: општа правила изградње, уређења и заштите простора; правила уређења и правила грађења (регулациона решења) за просторне целине и коридоре посебне намене као што су: структурни делови рудника – надземни, подземни и други делови (погони за дробљење и складиштење руде, одлагалиште јаловине, административно-управни блок, складишта, магацини, објекти и уређаји за третман процесне воде, саобраћајнице и саобраћајни објекти, енергетски и телекомуникациони водови и др. Планска решења и пропозиције – намена простора, нивелација и регулација, правила изградње, уређења и коришћења простора и др. биће урађене на нивоу плана генералне или плана детаљне регулације.

Детаљне рефералне карте ће садржати: намену простора и друга планска решења као и графичку интерпретацију правила уређења и правила грађења, односно, плански основ за издавање локацијских услова, израду техничке документације, утврђивање јавног интереса и спровођење парцелације и препарцелације.

Израда Просторног плана ће се одвијати синхронизовано са израдом студије изводљивости, идејних решења будућег рудника и пратеће документације.

Планска решења и пропозиције Просторног плана могу утицати на измене планских решења других планских докумената (пре свега Просторног плана општине Жагубица) у деловима који се односе на простор будућег рудника.

Планска решења два просторна плана подручја посебне намене која се односе на зоне утицаја Борско-мајданпечког басена, као и других просторних планова подручја посебне намене који обухватају део Планског подручја - биће међусобно усклађени.

7.3. Оквирни садржај Просторног плана

7.3.1. Елаборат - концептуални материјал за рани јавни увид

Према Правилнику о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања, „Елаборат - концептуални оквир за спровођење раног јавног увида“ начелно садржи:

а) текстуални део:

- 1) опис граница Просторног плана;
 - 2) краћи извод из планских докумената вишег реда;
 - 3) краћи приказ и оцену постојећег стања, начина коришћења простора и основних ограничења;
 - 4) опште и посебне циљеве израде планског документа;
 - 5) планирану претежну намену простора, предлог основних урбанистичких параметара и процену обима изградње; и
 - 6) очекиване ефекте планирања у погледу унапређења начина коришћења простора; и
- б) графички део који чини карта у пригодној размери, на којој се приказује граница планског обухвата са планираном претежном наменом простора.

7.3.2. Садржај Просторног плана

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

2. ЗАКОНСКО - ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

2.1. Законско - правни основ

2.2. Плански основ

3. ПРЕДМЕТ И ПРОСТОРНИ ОБУХВАТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

3.1. Предмет Просторног плана

3.2. Обухват и карактеристике Планског подручја

4. ПОЛАЗИШТА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

4.1. Приступ изради Просторног плана

4.2. Принципи просторног развоја

4.3. Полазишта за решавање развојних и просторних конфликта

4.4. Принципи рекултивације простора у зони рударских радова

4.5. Полазишта за пресељење становништва, заузимање земљишта и измештање инфраструктурних система из зоне рударских радова

II КРАТАК ПРИКАЗ И ОЦЕНА СТАЊА, ОГРАНИЧЕЊА И ПОТЕНЦИЈАЛА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

1. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА И ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ СА ОКРУЖЕЊЕМ

2. ОЦЕНА СТАЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПО ОБЛАСТИМА

2.1. Расположивост и услови коришћења природних ресурса

2.1.1. Металичне и друге минералне сировине

2.1.2. Водни ресурси

2.1.3. Пољопривредно и шумско земљиште

2.2. Привредни развој

2.2.1. Рударство

2.2.2. Пољопривреда

2.2.3. Развој туризма и уређења туристичких локалитета

- 2.3.4. Шуме, лов и риболов
- 2.3. Инфраструктурни системи
 - 2.3.1. Саобраћај и саобраћајна инфраструктура
 - 2.3.2. Водопривредна инфраструктура
 - 2.3.3. Енергетска инфраструктура
 - 2.3.4. Телекомуникације
- 2.4. Становништво и мрежа насеља
- 2.5. Заштита простора
 - 2.5.1. Животна средина
 - 2.5.2. Заштита природе, природних вредности и предела
 - 2.5.3. Културно наслеђе
- 3. ОГРАНИЧЕЊА И ПОТЕНЦИЈАЛИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА
 - 3.1. SWOT анализа (предности - слабости, могућности - опасности)
 - 3.2. Природне и створене погодности и ограничења и ризици за просторни развој Планског подручја
 - 3.2.1. Оцена погодности и ограничења
 - 3.2.2. Ризици и опасности везани за ванредне ситуације и потенцијалне хазарде
- III ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА
 - 1. Општи циљеви развоја
 - 2. Посебни и оперативни циљеви развоја
- IV КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА
 - 1. КОНЦЕПЦИЈА ОРГАНИЗАЦИЈЕ ПРОСТОРА
 - 1.1. Просторне целине и потцелине
 - 1.2. Визија и општи концепт просторног развоја
 - 2. КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА И ШИРЕГ РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРА
 - 2.1. Планско подручје као део националног и европског простора
 - 2.2. Развој Планског подручја: регионални и субрегионални ниво и функционалне везе
 - 3. КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПО ОБЛАСТИМА
 - 3.1. Рударство и друге привредне активности
 - 3.1.1. Рударство
 - 3.1.2. Прерада минералних сировина
 - 3.1.3. Пољопривреда и шумарство и друге привредне активности
 - 3.2. Енергетика, енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије
 - 3.3. Инфраструктурни системи
 - 3.3.1. Саобраћај и саобраћајна инфраструктура
 - 3.3.2. Водопривредна инфраструктура
 - 3.3.3. Енергетска инфраструктура
 - 3.3.4. Телекомуникације
 - 3.4. Становништво
 - 3.4.1. Становништво
 - 3.4.2. Потенцијално пресељење становништва
 - 3.5. Развој и уређење насеља
 - 3.5.1. Насеља на Планском подручју
 - 3.5.2. Утицај рудника на мрежу насеља у окружењу
 - 3.6. Заштита Планског подручја
 - 3.5.1. Животна средина
 - 3.5.2. Рекултивација простора
 - 3.5.3. Заштита природе
 - 3.5.4. Културно наслеђе

V ПОСЕБНА НАМЕНА ПРОСТОРА И

ПРЕТЕЖНА И КОМПЛЕМЕНТАРНЕ НАМЕНЕ ПРОСТОРА

1. Претежна намена простора
2. Комплементарне (допунске) намене простора
3. Биланс намене простора

VI ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ
2. ГРАНИЦЕ ПРОСТОРНИХ ЦЕЛИНА И ПОТЦЕЛИНА
3. НАМЕНА ПРОСТОРА И ОПШТА ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА
4. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА
 - 4.1. Услови уређења грађевинског, рударског, пољопривредног и другог земљишта
 - 4.2. Услови за уређење површина намењених привредним активностима (рударству и др.)
 - 4.3. Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина и објеката јавне намене (мреже саобраћајне и друге инфраструктуре)
 - 4.4. Општи и посебни услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи
 - 4.5. Мере енергетске ефикасности
5. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА
 - 5.1. Врста и намена објеката који се могу градити у појединим потцелинама
 - 5.2. Правила за парцелацију и препарцелацију
 - 5.3. Нивелациона и регулациона решења
 - 5.4. Положај објеката у односу на регулацију и у односу на (грађевинску) парцелу
 - 5.5. Услови за изградњу објеката
 - 5.6. Услови и начин обезбеђивања приступа објектима

VII ПРИМЕНА И ОСТВАРИВАЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ
2. ДИРЕКТНА И ИНДИРЕКТНА ПРИМЕНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
3. ПРИОРИТЕТИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА И МЕРЕ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПЛАНСКИХ ПРОПОЗИЦИЈА
4. ИНФОРМАТИЧКА И ИСТРАЖИВАЧКА ПОДРШКА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
5. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ И ОРГАНИЗАЦИОНИ АСПЕКТИ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ
6. МОНИТОРИНГ И НОСИОЦИ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

РЕФЕРАЛНЕ КАРТЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА:

Карта 1: Посебна намена простора	Р - 1: 25.000
Карта 2: Инфраструктурни системи	Р - 1: 25.000
Карта 3: Заштита простора и животне средине	Р - 1: 25.000
Карта 4: Имплементација Просторног плана	Р - 1: 25.000

ДЕТАЉНЕ РЕФЕРАЛНЕ КАРТЕ Р 1:2.500, 1:5000

- Карта 1: Детаљна намена простора
- Карта 2: Нивелациона и регулациона решења
- Карта 3: Основе за парцелацију и решавање имовинско-правних односа

7.4. Приступ изради Стратешке процене утицаја Просторног плана на животну средину

7.4.1. Полазишта

Стратешка процена утицаја Просторног плана на животну средину је процес који помаже да се приликом доношења одлука интегришу циљеви и принципи одрживог развоја у просторним плановима уважавајући при томе потребу да се избегну или ограниче негативни утицаји на животну средину, на здравље и друштвено-економски статус становништва. Значај СПУ огледа се у томе што: укључује одрживост бавећи се узроцима еколошких проблема на њиховом извору; обрађује питања и утицаје ширег значаја, који се не могу поделити на пројекте, на пример кумулативни и социјални ефекти; помаже да се провери повољност различитих варијанти развојних концепата; избегава ограничења која се појављују када се врши процена утицаја на животну средину већ дефинисаног пројекта; обезбеђује локациону компатибилност планираних решења са аспекта животне средине; и утврђује одговарајући контекст за анализу утицаја конкретних пројеката, укључујући и претходну идентификацију проблема и утицаја који заслужују детаљније истраживање.

Нормативни основ за израду СПУ налази се у:

- 1) одредбама члана 5. Закона о СПУ, којима је утврђено: „стратешка процена врши се за планове, програме и основе у области просторног и урбанистичког планирања или коришћења земљишта, пољопривреде, шумарства, рибарства, ловства, енергетике, индустрије, саобраћаја, управљања отпадом, управљања водама, телекомуникација, туризма, очувања природних станишта и дивље флоре и фауне, којима се успоставља оквир за одобравање будућих развојних пројеката одређених прописима којима се уређује процена утицаја на животну средину“; и
- 2) одредбама члана 9. став 1. и 5. Закона о СПУ, којима је утврђено да одлуку о приступању изради СПУ доноси орган надлежан за припрему плана по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за послове заштите животне средине и других заинтересованих органа и организација.

7.4.2. Оквирни садржај Извештаја о стратешкој процени утицаја

Извештај о стратешкој процени утицаја представља документ којим се описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји планских решења на животну средину до којих може доћи имплементацијом Просторног плана и одређују мере за смањење потенцијалних негативних утицаја на животну средину. На основу Закона о СПУ предлага се оквирни садржај Извештаја о СПУ.

1. Полазне основе Стратешке процене утицаја
 - 1.1. Предмет, обухват и циљеви Просторног плана
 - 1.2. Преглед карактеристика и оцена стања животне средине на Планском подручју
 - 1.2.1. Квалитет ваздуха
 - 1.2.2. Квалитет вода
 - 1.2.3. Квалитет земљишта
 - 1.2.4. Бука

- 1.2.5. Утицај минирања на окружење
- 1.2.6. Утицај снижавања нивоа подземних вода на окружење
- 1.2.7. Управљање рударским отпадом
- 1.2.8. Заштићена културна и природна добра, биодиверзитет и предео
- 1.2.9. Здравље становника
- 1.3. Разматрана питања и проблеми заштите животне средине у Просторном плану и приказ разлога за изостављање одређених питања из поступка процене
 - 1.3.1. Основни извори загађивања животне средине
 - 1.3.2. Одређивање обухвата СПУ и проблеми животне средине који ће се изоставити из процене
- 1.4. Варијанте просторног развоја Планског подручја, односно, имплементације Просторног плана
- 1.5. Однос Просторног плана према плановима вишег реда
- 1.6. Претходне консултације са заинтересованим органима и организацијама
- 2. Циљеви, индикатори и процена утицаја
 - 2.1. Општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја и избор индикатора
 - 2.2. Процена могућих утицаја и мере за смањење негативних утицаја
 - 2.2.1. Процена ефеката варијанти планираног развоја на животну средину
 - 2.2.2. Разлози за избор најповољнијег варијантног решења
 - 2.2.3. Одређивање карактеристика могућих значајних утицаја
 - 2.2.4. Кумулативни и синергетски ефекти
 - 2.2.5. Мере за смањење негативних утицаја
 - 2.2.6. Предлог приоритета
 - 2.2.7. Посебне мере заштите животне средине
- 3. Имплементација и мониторинг
 - 3.1. Смернице за израду процене утицаја пројекта на животну средину
 - 3.2. Приказ коришћене методологије у изради Стратешке процене утицаја
- 4. Извод из Стратешке процене (Закључак)
 - Прилог 1: Коришћена планска и студијска документација
 - Прилог 2: Законски прописи од значаја за израду СПУ
 - Прилог 3: Планске карте из Нацрта просторног плана
 - Прилог 4: Преглед табеларних и графичких прилога

7.5. Очекивани допринос Просторног плана локалном и регионалном развоју

Утицај стратешких рударских пројекта на одрживи развој је од приоритетног значаја за локалну заједницу. Директан економски утицај стратешког пројекта укључује промену производног потенцијала привреде, која може имати утицај на локалну заједницу, ниво развијености, благостање интересних група, као и на дугорочне перспективе за развој.

Директни економски утицаји и утицај тржишта имају тенденцију да се фокусирају на непосредне последице новчаних токова рударског улагања. Директни економски утицаји мере се као вредност трансакција између рударске компаније и њених стејкхолдера. Директна економска вредност створена и дистрибуирана, укључује повећање прихода

заједнице (раст бруто друштвеног производа, раст локалног буџета), оперативне трошкове, накнаде запослених, раст запошљавања, донације и друге инвестиције у локалној заједници, друге зараде и исплате капиталним добављачима, финасијерима и надлежним државним и локалним институцијама/органима.

Као и сваки привредни пројекат, и рударски пројекат остварује знатне утицаје на националну и локалну економију преко фискалних и нефискалних извора који се остварују на локалном подручју, или се делимично трансферишу из републичког буџета јединицама локалних самоуправа на Планском подручју. Од посебног значаја за локални ниво су приходи од уступљених накнада за загађивање животне средине; коришћење минералних сировина; вађење материјала из водотокова; за коришћење вода; прихода од промене намене пољопривредног и шумског земљишта; и др.

Индиректни економски утицаји обухватају последице директног утицаја финансијских трансакција између стратешког пројекта рударске компаније, њених стејкхолдера и разних других актера. Такође, они укључују компензације локалним заједницама у оквиру споразума о коришћењу земљишта (не укључујући куповину земљишта), за потенцијално коришћење заузимање дела пољопривредног земљишта и катастарског прихода у веку експлоатације, односно до повраћаја у продуктивну намену. Локална улагања рударске компаније подразумевају добровољна улагања средстава у локалну заједницу. Ова улагања укључују доприносе у добротворне сврхе, невладине организације и истраживања (не односе се на комерцијална истраживања и развој компаније), средства за подршку инфраструктуре у заједници (различитих садржаја) и директне трошкове социјалних програма (нпр. уметничке и образовне догађаје).

Ове инвестиције не треба да укључују инфраструктуру коју примарно захтевају пословне потребе компаније (нпр. изградња пута ка руднику) или олакшавају пословне активности компаније. Калкулације инвестиција могу да укључе изграђену инфраструктуру и објекте јавних служби који не припадају одвијању главних послова рударске компаније, као што су школе, вртићи, учешће у изградњи здравствених, друштвених, културних, спортско-рекреативних, и сличних установа.

Индиректни економски ефекти чине значајан део утицаја рударских компанија. Индиректни економски утицаји су резултат трансакција (понекад немонетарног типа), што је важан аспект улоге компаније као учесника у друштвено-економским променама, нарочито у земљама у развоју као што је Србија. Ови утицаји показују услове и изазове за развој репутације компаније, као и могућности за проширење приступа тржишту или обезбеђењу друштвених дозвола за рад. Ови утицаји су значајни ради управљања, процене и извештавања о пројекту у погледу односа са локалним заједницама и/ или регионалном економијом.

Социјална поларизација чини нови растући изазов за пословање рударских компанија и централна тема коју је потребно да приоритизују компаније. Ова поларизација проистиче из амбивалентног односа друштва или локалних заједница према развоју рударских пројеката, као и због присуства општег приступа и синдрома NIMBY/Not In My Back Yard - "не у мом дворишту", који је најчешће узрокован недовољном бригом за неповољне утицаје пројеката на здравље, квалитет живота и заштиту животне средине). Утицаји политичке, економске и друштвене неизвесности и нестабилности доминирају у спољној средини у којој послују рударске компаније. Социјална поларизација је

посебно значајна због тога што је обично удружена са извесном нестабилношћу и потенцијалним губитком поверења. Корак ка изградњи бољег социјалног поверења јесте усклађивање компанијских пројеката са циљевима одрживог развоја локалне и шире друштвене заједнице, а посебно по питању људских права, имовинских права, животне средине и борбе против корупције. Социјална одговорност компаније обухвата јачање четири врсте компанијске одговорности: економске одговорности у погледу исплативости; поштовање закона; етичку одговорност; и одговорност за људе (друштвене, образовне, рекреативне и културне сврхе). Од не мањег значаја су и еколошка одговорност и одговорност рударских компанија за безбедност и здравље на раду. Изградња бољих односа са локалним заједницама утиче на смањење економских ризика (нпр. кашњење пројеката, па чак и затварање и обустављање пројеката). Потребно је погодно усмеравање ове сарадње у оквиру израде посебног програма друштвене одговорности, нпр. у погледу поузданог и објективног информисања локалне заједнице о главним аспектима пројекта рудника, успостављања отворених канала комуникације између компаније, локалне заједнице и НВО, о мерама за рано упозоравање и обавештавање о потенцијалним опасностима и ризицима, успостављање или унапређење система контроле квалитета вода (посебно воде за пиће), и др.

Планиране рударске активности на Планском подручју могу имати утицај на будући економски и социјални развој на локалном нивоу, посебно на насеља и становништво. Директни и индиректни економски утицаји (позитивни и негативни) обухватају следеће промене на локалном нивоу:

- велики раст физичког обима производње и продуктивности рударске компаније, сектора рударства и прераде, као и подстицај расту локалне економије;
- повећање прихода локалне заједнице (раст БДП, раст локалног буџета општина), утицај на благостање интересних актера, оперативни трошкови, накнаде запослених, раст запошљавања, донације и друге инвестиције у локалној заједници, друге зараде и исплате капиталним добављачима и држави (разне накнаде);
- раст личног и социјалног стандарда и подстицаји за развој других делатности – инфраструктуре, трговине, саобраћаја и логистике, производних услуга, финансијских и других услуга;
- утицај нових технологија у рударском комплексу на унапређење вештина и знања у ширем и ужем локалном простору;
- понуду послова у снабдевачком ланцу или дистрибуцији снабдевања;
- утицај на изградњу инфраструктуре од јавног значаја;
- обнову и рекултивацију земљишта, биодиверзитета и станишта, смањење степена општећења и поремећаја земљишта;
- програме социјалне подршке за околна насеља која су под утицајем рударских активности, (образовање; здравље; економија; радни односи; услови рада; власништво над земљиштем; екосистем; воде; саобраћај и друга инфраструктура); и др.

8. РОКОВИ ИЗРАДЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Рокови за израду Просторног плана и СПУ су:

- I Припремне активности – 60 дана по потписивању Уговора;
 - II Формирање документационе основе – 60 дана по доношењу одлуке о изради ППППН;
 - III Израда Нацрта просторног плана – 90 дана по добијању одговарајућих података и подлога, као и извештаја о Раном јавном увиду;
 - IV Израда финалне верзије Просторног плана – 30 дана по усвајању Нацрта просторног плана и
 - V Израда Стратешке процене утицаја - 30 дана по усвајању Нацрта просторног плана
- Детаљна динамика израде Просторног плана и СПУ приказана је путем гантограма.

9. ОБАВЕЗЕ ИЗВРШИОЦА И НАРУЧИОЦА НА ИЗРАДИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

9.1. Обавезе Извршиоца

Обавезе Извршиоца су да:

- Просторни план уради у складу са Законом о планирању и изградњи, Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања и другим важећим прописима;
- користи у току израде Просторног плана званична акта и документацију добијену од ресорних министарстава, органа локалне самоуправе, јавних предузећа и других надлежних институција;
- обави теренска истраживања и интервјуе са општинским и другим носиоцима развоја на Планском подручју;
- обави снимање терена и формирање одговарајуће геодетске и ортофото документације и
- испуњава рокове и друге услове утврђене Уговором.

Извршилац ће имати обавезу да Просторни план испоручи према уговореној динамици у одређеном броју примерака (за све фазе - рани јавни увид; радну верзију Нацрта Просторног плана и стручну контролу; финалну верзију Нацрта просторног плана и Јавни увид; Предлог просторног плана као и донети Просторни план са регулационим разрадама) које ће утврдити надлежно Министарство као Носилац израде.

Обавеза је Извршиоца да поступи по Извештају о обављеној стручној контроли Нацрта просторног плана и Извештају о обављеном јавном увиду, као и да без посебне накнаде учествује у процедури обављања стручне контроле, јавног увида и доношења Просторног плана.

9.2. Обавезе Наручиоца

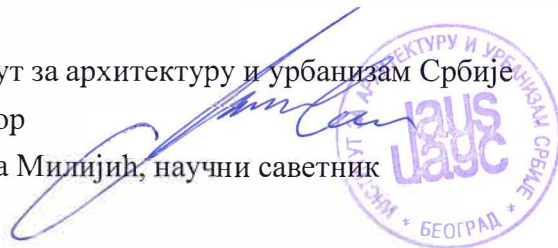
Наручилац се обавезује да најкасније 60 дана по прихватању Понуде и потписивању Уговора:

- 1) уступи Извршиоцу на коришћење Дугорочни програм развоја експлоатације лежишта у истражном простору „Чока Ракита“;

- 1) уступи Извршиоцу на коришћење Дугорочни програм развоја експлоатације лежишта у истражном простору „Чока Ракита“;
- 2) уступи Извршиоцу техничку документацију, односно, студије и пројекте за рударске и грађевинске објекте одговарајућег степена детаљности за поједине просторне целине и коридоре (претходну студију оправданости и делове студије изводљивости са генералним и идејним пројектом као и другу расположиву студијску, техничку и планску документацију, која се односи на Планско подручје);
- 3) обезбеди Извршиоцу услове за коришћење друге расположиве документације: инвестиционих програма, развојних планова, техничке документације, студија и анализа које могу бити од значаја за коришћење приликом израде Просторног плана;
- 4) у сарадњи са надлежним министарством и органима локалне самоуправе (1) омогући коришћење одговарајућих ортофото, топографских и катастарских планова у одговарајућој размери и (2) прибави услове и податке од надлежних органа – ималаца јавних овлашћења, као и услове за презентацију и разматрање планског документа; и
- 5) обезбеди Извршиоцу услове за теренски рад.

У Београду,
новембра 2025. године

Институт за архитектуру и урбанизам Србије
Директор
др Саша Милијић, научни саветник

Гантограм: Динамика израде и доношења ППППН рудног лежишта „Чока Ракита“

ФАЗЕ И АКТИВНОСТИ		2025.							2026.								
		6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	ПРИПРЕМА																
	1. Програмски задатак, понуда (ИАУС склапање уговора																
	а. Одлуке о изради ППППН и СПУ (МГСИ, Влада)																
II	РАНИ ЈАВНИ УВИД																
	2. Израда Концептуалног материјала (елабората) за рани јавни увид (ИАУС)																
	б. Рани јавни увид (МГСИ), ИАУС)																
III	ФОРМИРАЊЕ ДОКУМЕНТАЦ. ОСНОВЕ																
	• Снимање терена и израда топ. кат. плана (ИАУС)																
	• Обезбеђење подлога, података, планске, развојне и техничке документације (ИАУС, ДПМ)																
	в. Услови надлежних органа (ИЈО, МГСИ)																
	3. Формирање база података (ИАУС)																
IV	ИЗРАДА НАЦРТА ППППН И СПУ																
	4. Израда Нацрта ППППН (ИАУС)																
	• стратешки део																
	• регулациона решења																
	5. Израда извештаја о СПУ (ИАУС)																
V	РАЗМАТРАЊЕ И ДОНОШЕЊЕ ППППН																
	г. Стручна контрола Нацрта ППППН и СПУ Комисија за планове (МГСИ)																
	д. Јавни увид (МГСИ, ИАУС)																
	6. Поступање по примедбама (ИАУС)																
	ђ. Доношење ППППН (Влада)																
VI	ФИНАЛНА ОБРАДА ППППН ¹																
	7. Израда финалног ППППН (ИАУС)																

Трајање основних фаза израде ППППН

Обавезе Извршиоца – стручног обрађивача ППППН (ИАУС)

Обавезе Наручиоца (ДПМ), Министарства (МГСИ) и имаоца јавних овлашћења (ИЈО)

Скраћенице:

- ППППН – просторни план подручја посебне намене
- СПУ – стратешка процена утицаја на животну средину
- МГСИ – Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре
- ДПМ - Dundee Precious Metals
- ИЈО – имаоци јавних овлашћења
- ИАУС – Институт за архитектуру и урбанизам Србије

¹ Извештај о СПУ и Елаборат за рани јавни увид су део Аналитичко-документационе основе ППППН